DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

12 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 264. SZÁM. 1930 NOVEMBER 21. PÉNTEK.

12 FILLÉR

Szociális pénzügyi politika

A gazdasági helyzet megromlása világszerte kedvezőtlenül befolyásolja az államháztartást, mert az állami bevételek csökkenését eredményezte. Ami a leggazdagabb országokban bekövetkezett, attól Magyarország sem maradt megkimélve és a kormány elhatározta, hogy az állami kiadások terén a legmesszebbmenő takarékosságot lépteti életbe. A mezőgazdaság rossz helyzete ezen felül elkerülhetetlenül szükségessé tette, hogy a válságtól leginkább sujtott lakosság fokozott támogatásban részesüljön. Amidőn tehát egyfelől az állami bevételek csökkenésére kellett pótlást találni, másfelől a mezőgazdaság megsegitése ujabb kiadásokat okoz az államnak.

E kettős feladat megvalósitását célozza az a törvényjavaslat, amelyet Wekerle pénzügyminiszter terjesztett be kedden a képviselőháznak, az állami kiadások apasztásáról. E javaslat első sorban arról intézkedik, hogy már a folyó évi költségvetésben 45 millió megtakaritást lehessen elérni, anélkül, hogy az állami alkalmazottak **fizetését le kellene szállitani, vagy pedig az állami alkalmazottakat nagyobb számban el kellene bocsájtani.** E megtakaritás részint a dologi kiadások megszoritásával, részint pedig a jutalmazásokra és segélyezésekre szolgáló összegek felére szállitásával, valamint a kiküldetési és átköltözködési költségek csökkentésével fog megvalósulni. Ellenben a beruházásokra szánt összegekből a kormány semmit sem óhajt elvonni, mert hiszen ez a munkaalkalmak csökkentését hozná magával, holott a kormány tudvalevőleg nagyarányu közmunkákkal és beruházásokkal fogja enyhiteni a munkanélküliséget.

Minthogy szociális szempontból kerülendő volt a tisztviselők ujabbi B) listázása, vagy elbocsájtása, de az általános fizetésleszállitás ellen is ugyanez a szociális megfontolás szólott, a kormány a személyzeti kiadások apasztására olyan tervet készitett, amely kerüli az erőszakos lépést, de mégis biztositja a tisztviselői létszám fokonkénti apasztását. **E terv szerint a következő hat esztendőn keresztül megüresedő állásokat nem fogják betölteni és igy** el fogják **érni,** hogy e hat évi időszak végén az állami alkalmazottak létszáma körülbelül tizenháromezer fővel lesökken majd száztizezerre, ami végeredményben a személyzeti kiadások tekintélyes csökkenését fogja eredményezni.

Az állami bevételek csökkenésének ellensulyozására azonban gondoskodni kellett a bevételi többletről is, amelyet a pénzügyminiszter abban talált meg, hogy az eddigi kereseti adón kivül valamennyi fixfizetésü, akár köz-, akár magánalkalmazott járandósága, valamint a részvénytársaságok igazgatósági tagjaitól az élvezett tantiémek után külön adót fog szedni, melyet azonban csak az 1931—32. költségvetési év végéig kell majd fizetni. Ez a külön adó a szociális szempontok figyelembevételével a legalsóbb fizetési fokozatokban egészen csekély. Sőt, heti 30 pengő, illetve havi 120 pengő járandóságig a kereset teljesen adómentes (holott eddig a kereset-adó adómentes értékhatára csak heti 20, illetve 30 pengő). Az alsóbb fokozatokban az uj külön adó egészen enyhe és lassan fokozódik a fizetések emelkedésével, abból a helyes gondolatból kiindulva, hogy a nagyobb fizetés nagyobb adót bir el. Tizezer pengőn felül az adó már a járandóságnak egytizedrésze. — Ugyanily progressziv adó fogja terhelni a jövőben az igazgatósági tantiémeket, amelyek már eddig is sulyos adózás alá estek. A fix fizetésüekre rótt ez uj adó minden esetre **sokkal csekélyebb áldozatot ró a kis és közép fizetésü** köz- és magántisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra, mint amennyit jelentett volna reájuk nézve a fizetések leszállitása.

A kisemberekről való gondoskodás terén a kormány még egy lépéssel tovább ment, amikor a rokkantadót a következő öt esztendőre fenntartja. Ugyanis ezt az adót annak idején csak öt esztendőre állapitotta meg a törvény abban a reményben, hogy azután majd külön adó nélkül is fedezni lehet a rokkantak ellátási diját. Az időközben rosszabbra fordult viszonyok azonban ennek az adónak a mellőzését most lehetetlenné teszik. Minthogy pedig a rokkantak ellátásáról továbbra is gondoskodni akar az állam, a rokkantadót további öt esztendőre fenn fogja tartani.

Mindezek az intézkedések lehetővé fogják tenni, hogy a kormány a mezőgazdaság megsegitésére szükségelt pénzügyi eszközöket előteremthesse, anélkül, hogy a gazdasági életre ujabb terheket róion. A kisfizetésüek progressziv megadóztatása ellenben azért igazságos, mert a megélhetés, az élelmiszerek és a fontosabb iparcikkek bekövetkezett olcsóbbodása folytán, a változatlanul maradt fizetések és bérek mellett éppen a fix fizetésü rétegekre nézve könnyebbé vált és igy csak méltányos, hogy a lakosság nagy gondokkal küzködő egyéb rétegeinek támogatásához a maguk részéről hozzájáruljanak. A takarékossági intézkedések alkalmazásával, valamint az állami bevételek csökkenésének ellensulyozásával a kormány továbbra is biztositja az államháztartás egyensulyát, amely minden gazdasági boldogulásnak első alapföltétele.

Tegnap aláirták a megállapodást a 87 millió pengős állami kölcsönelőlegre

Rendkivül kedvezőek a kölcsön feltételei. — Az összeget kizárólag hasznos beruházásokra fordítja a kormány.

Budapest, november 20. (Félhivatalosan jelentik): **Dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszter, a Magyar Általános Hitelbank közreműködésével megállapodást létesitett a Rotschild londoni bankháza vezetése alatt álló nemzetközi bankcsoporttal. Mintegy**

nyolcvanhét millió pengő összegü angol fontra, dollárra és svájci frankra szóló egyéves magyar kinestári váltók leszámitolása tárgyában.

A tranzakció előlegnek tekintendő arra a hosszulejáratú kölcsönre, melynek felvételét a törvényhozás 1930—1931. évi törvénycikkel határozta el s ennek folytán az ebből befolyó összeg a törvényhozásban említett hasznos beruházásra fordítandó. Az előlegre a pénzügyminiszter semminemü külön biztositékot, vagy zálogot nem kötött.

Ugyszintén nem kért ezzel kapcsolatban a bankcsoport külön előköltséget a hosszulejáratú kölcsön elhelyezésére vonatkozóan.

A kinestári váltók leszámitolása az átvevő csoport jutalékának betudásával a kinestárra nézve, összesen hat és fél százaléknak megfelelő kamatteherrel jár.

A PÉNZÜGYMINISZTER BEJELENTÉSE A MINISZTERTANÁCSON.

Budapest, november 20. A kormány tagjai délután 5 órakor Bethlen István gróf miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak,

amelyen Wekerle Sándor pénzügyminiszter bejelentette, hogy a font kölcsön előlegre vonatkozó megállapodást, melynek összege 87 millió pengő, ma délben Londonban hivatalosan aláirták.

A minisztertanács, mely ezután folyó ügyeket tárgyalt, este tiz órakor ért véget.

Bűzbombákkal és röpcédulákkal megzavarták a legitimisták budapesti gyülését

A rendőrség és a rendezőség eltávolitotta a rendbontókat. — Báró Szterényi József és gróf Apponyi Albert mondottak a gyülésen beszédet.

Budapest, nov. 20. A Magyar Nők és Magyar Férfiak Szent Korona Szövetsége csütörtök délután fél hat órakor diszközgyülést tartott Ottó királyfi születésnapja alkalmából a székesfővárosi Vigadóban. A diszgyülésen nagy közönség vett részt. A gyülést gróf Apponyi Albert nyitotta meg rövid beszéd kiséretében. Az első szónok báró Szterényi József volt miniszter hangoztatta, hogy a legitimizmus kalandokba nem bocsátkozik. Kalandokra trón nem épithető és kalandra a király nem vállalkozik. A magyar trónnak sziklaszilárdnak kell lenni, ennek alapja csak az ezer éves magyar alkotmány lehet.

Mi legitimisták — mondotta Szterényi — csak nemzeti alapon, csak a független magyar királyság alapján állunk.

Szterényi beszéde közben *a karzaton és a hátsó sorokban elhelyezkedett fiatalemberek zajongással, fütyöléssel és és géppel irott szines röpiratoknak dobálásával próbáltak zavart kelteni. A rendőrség és a rendezőség azonban hamarosan eltávolitotta a rendbontókat.*

Ettől kezdve a szónokok nyugodtan mondhatták el beszédeiket. A következő szónok herceg *Odescalchi* Károlyné, aki kijelentette, hogy a magyarság csak akkor ünnepel, ha koronázni fog. Bajza József, Haller István, Meszes Ferenc rövid felszólalásuk után *Apponyi* Albert gróf mondotta el a záró beszédet.

— Ne feledjük a haza bölcsének mondását — mondotta Apponyi — *„A hazáért mindent lehet kockáztatni, de a hazát semmiért sem."*

Meg vagyok győződve arról, hogy a magyar hazának egyik legfőbb érdeke, hogy *legyen az országnak királya,* de arról is meg vagyok győződve, hogy

a királynak csak egy érdeke van: olyan pillanatban és körülmények közt állani a nemzet élén, melyben megfelelni képes azoknak a reményeknek, melyeket hozzáfüznek.

A hallgatóság megtapsolta Apponyi záróbeszédét, majd a Himnusz eléneklése után az ifju királyt és a közreműködőket éltetve, szétoszlott.

8 órakor példás rendben hagyta el a Vigadó hatalmas épületét.

Budapest, nov. 20. Később érkezet jelentés mondja: A Magyar nők és Férfiak Szent Korona Szövetségének délutáni diszgyülésén botrányt okozott egy tüntető csoport. Szterényi József báró beszéde közben az egyik emeleti karzatról *röpcédulákat és büzbombákat dobáltak az előkelő közönség közé a földszintre*, majd hangos „abzug" és „fuj" kiáltásokkal igyekeztek megzavarni az ünnepséget.

A rendezőség, valamint az ünnepségen szolgálatot teljesitő rendőrközegek azonnal közbeléptek és megállapitották, hogy a tüntetés honnan indult ki.

Mintegy 20 fiatalembert, nagy részt egyetemi hallgatót előállitottak az V. kerületi kapitányságra, ahol igazoltatás után elbocsájtották őket.

Egy orvostanhallgatót, aki

szintén résztvett a tüntetésben, az Emerikánusok inzultálták. Az orvostanhallgató a védelmére sietö rendőrt megütötte, mire a főkapitányságra vitték

és hatóság elleni erőszak cimén megindították ellene az eljárást. A zavaró incidens után az ünnepség rendben folyt le.

OTTÓ VACSORA BUDAPESTEN

Budapest, nov. 20. Az évenként szokásos Ottó vacsora ma este folyt le a Szent Gellért szállóban, melyen 550 vendég vet részt. A vacsora végén az egyetlen felköszöntőt gróf Apponyi Albert mondotta és ezt az egybegyültek állva hallgatták végig.

Apponyi Albert gróf többek között a következőket mondotta:

— Ninesen összeütközés közjog és meggyőződésből eredő királyhüségünk és nemzeti ideálunk kiirthatatlan követelményei között. A legelső magyar embert üdvözöljük örökös királyunkban, nem csupán mint közjogi fikciót, hanem mint élő valóságot. Ottó ifju gondolatvilágából egész határozottsággal bontakoznak ki a szociális uralkodó körvonalai. Az idén éppugy, mint minden évben kifejezésre akarjuk juttatni törhetetlen hüségünket e jogfolytonossági nemzeti feladatunk elvéhez és annak a trónutódlásban egyedüli képviselőjéhez. *A jelent nem veszélyeztetjük*, de a jövő veszélyének elhárításán munkálkodunk. Egyedül az a király, aki minden kétséget kizáró jogcimen uralkodik, tud biztositani általános megnyugvást, polgári szabadságot. Ma, mint minden esztendőben, az a kötelességünk, hogy áldást kérjünk arra a férfiura, akiben egyedül él a hivatás, hogy a nemzettel a Szent Koronában összeforrva személyesitsen és megvalósitsa ezeket az ideálokat.

Az ünnepi beszédet megéljenezték és megtapsolták és percekig ünnepelték Ottó főherceget.

INCIDENS A BÉCSI OTTÓ-MISE UTÁN

Bécs, nov. 20. A legitimisták szervezetének Ottó főherceg nagykoruságának elérése alkalmával a Kapucinusok templomában megtartott istentisztelet után egy kis incidens történt. *Egy munkás a templom előtti téren tüntetően éljenezte a Habsburgokat és a volt monarchiát. A munkást a rendőrség őrizetbe vette, igazoltatása után azonban elbocsájtották a rendőrségről.*

A SINGER VARRÓGÉPEK TÉNYLEG A LEGJOBBAK!

Ottó nagykorusitási ünnepe

Brüsszel, november 20. Croix báró kastélyában, Steenockerzeelben reggel tovább folytatódtak az Ottó-ünnepségek.

Féltizenegy órakor a kastély régi gobelinekkel diszitett kápolnájában Seidl Ernő püspök, a Hofburg volt plébánosa, misét celebrált, amelyen a vendégekkel egyetemben a királyi család minden tagja részt vett.

Miután a kápolna tulságosan kicsinek bizonyult, a közönség egy része a folyosón foglalt helyet.

A királyi család tagjai az első sorban vörös bársonyszékeken ültek. — Ottó néhány lépéssel előbb, az oltár közelében egy imazsámolyra térdelt és mély imába merült. A kápolna karzatán elhelyezett harmoniumon felcsendültek Bach Choral-jának első akkordjai.

Zita királyné talpig feketében ült gyermekei és testvérei között.

A mise végeztével Seidl püspök a térdeplő királyfi előtt állott és kezét fejére téve, megáldota őt. Néhány pillanatnyi néma csend következett. Ottó királyfi lehajtotta fejét, majd alázatosan megcsókolta a püspök kezét.

A mise végeztével a királyi család a meghivottakkal egyetemben a fogadótermekbe vonult, ahol a kamarások átadták Ottó királyfinak a mindenhonnan érkezett ajándékokat és üdvözlő-leveleket.

Az udvar több tagja egyöntetüen kijelentette, hoy az udvar és a legitimista pártok politikája változatlan maradt ugy Ausztriában, mint Magyarországon és mint eddig is, ugy a jövőben sem fogja az erőszakot, vagy a puecsokat politikai fegyvertárába sorozni.

Weber Jácint, bencés szerzetes, Ottó nevelője elmondotta, hogy a nagykorusitás ténye semmiféle változást nem jelent a királyfi életrendjében, aki a löweni egyetemen továbbra is rendszeresen fogja tanulmányait folytatni.

Brüsszel, nov. 20. (Havas.) A Soire a következő részleteket jelenti a steenockerzeelben lefolyt ünnepségekről:

Szerdán este a kastélyban ünnepi vacsora volt. A patkó alaku asztalt 50 meghivott vendég ülte körül.

Ottó főherceg az asztalfőn foglalt helyet s katonai egyenruhát viselt.

Jobb oldalán anyja, bal oldalán pedig nagyanyja ült. A család tagjai közül jelen voltak: Sixtus és Xaver, bourbon hercegek. A családtagok után következtek a bécsi és budapesti volt udvari méltóságok s a magyar és osztrák legitimisták képviselői.

A vacsorán nem hangzott el semmiféle beszéd.

A társaság 11 órakor oszlott szét.

A hivatalos szertartás ma játszódott le. Délelőtt 9 órakor

Zita királyné a kastély szalonjában fogadta a magyar és osztrák előkelőségeket és német nyelvü, rövid beszéddel közölte velük, hogy Ottó főherceg, aki a mai napon elérte nagykoruságát, a jövőben egyedüli feje a királyi háznak.

Háromnegyed 10 órakor a kastély kápolnájában Te Deum volt. A szertartás után a királyné és Ottó főherceg hosszasan elbeszélgettek a vendégekkel. Délután ujabb fogadás volt, amelyen nem csupán a bécsi és budapesti volt udvar képviselői, hanem a család valamennyi barátja résztvett. A vendégek este elutaztak.

Hindenburg reggelit ad Bethlen miniszterelnök tiszteletére

A miniszterelnök berlini tartózkodásának programja.

Berlin, nov. 20. Gróf Bethlen István miniszterelnök berlini tartózkodásának programját már részletesen megállapitották. A magyar miniszterelnököt és kiséretét szombaton reggel 9 órakor várják Berlinben.

Gróf Bethlen István szállásáról azonal Brünning birodalmi kancellárhoz, utána dr Curtius birodalmi külügyminiszterhez megy látogatóba. Ezek a látogatást közvetlenül viszonozzák. Gróf Bethlen István miniszterelnököt 11 órakor Hindenburg birodalmi elnök fogadja, aki 1 órakor a magyar vendég tiszteletére reggelit ad. Délután politikai és gazdasági tárgyalások lesznek. Este 6 órakor a miniszterelnök a sajtó képviselőit fogadja, akik előtt nyilatkozni fog politikája felől. Este 8 órakor Brünning birodalmi kancellár estebédet ad a magyar miniszterelnök tiszteletére.

Vasárnap, november 23-án gróf Bethlen István 11 órakor a Berlini Magyar Intézetet tekinti meg és 12 órakor itt fogadja a berlini magyar kolóniát. 2 órakor Kánya berlini magyar követ a magyar követségen villásreggelit ad. Fél 6 órakor Seeckt tábornok birodalmi gyülési képviselő teát ad, este 10 órakor Kánya követ a Collegium Hungaricumban fogadást tart, amelyen megjelennek a politikai, társadalmi, müvészi és irodalmi élet, valamint a sajtó legkiválóbb képviselői.

Ahétfő délelőttöt a repülőtér és a különböző muzeumok megtekintésére forditja a miniszter. Délután 1 órakor dr Curtius külügyminiszter bucsu villásregelit ad, majd délután a miniszterelnök elutazik Berlinből.

450 ezer hold árterületet mentenek meg a termelésnek

A képviselőház elfogadta a vadvizek szabályozásáról szóló javaslatot.

Budapest, nov. 20. A képviselőház csütörtöki ülését tiz órakor nyitotta meg Almássy László elnök.

Sokorópátkai Szabó István volt az első felszólaló a vadvizek szabályozásáról szóló törvényjavaslathoz. — Azt hangoztatta, hogy ennek a törvényjavaslatnak végrehajtása munkaalkalmat jelent a mezőgazdasági munkásság számára.

Neppel Gyula azt kivánta, hogy a vizszabályozásokat állami feladattá tegyék, mert a magántársaságok nem végzik el feladataikat oly mértékben, ahogy az szükséges lenne.

Éry Márton a törvény azonnali életbeléptetését kivánta.

Reischl Richard hangoztatta, hogy minden hold föld fontos, melyet a termelés részére visszaszerzünk. — Ausztria ötszörannyit áldoz erre a célra, mint mi.

Szabó Sándor felhivta a földmüvelésügyi miniszter figyelmét arra, hogy az ártéri járulékok magasak. Törekedni kell a földmüvelésügyi tárca jobb dotációjára. Kéri, hogy a törvényjavaslat végrehajtását ne halogassák.

Schandl Károly a következő felszólaló. Beszédét azzal kezdte, hogy tegnap, amikor a Házban a zsidókérdést tették szóvá, rendkivül nagy volt az érdeklődés, ma viszont, amikor egy komoly problémáról van szó, egyáltalában nincs érdeklődés. Kifejti, hogy a javaslat nagy segitségére van a falu népének. Nem irigyli a városi szegényektől a segitséget, de falun is van szegénység, csakhogy ott nincs megszervezve és nem olyan hangos. — Kifogásolja, hogy a fővárosnál egy politikai párt-frakcióra bizzák az ingyenebéd akciót.

Az elnök figyelmezteti, hogy térjen rá a tárgyalás alatt levő javaslat birálatára.

Schandl Károly: Ezt a törvényjavaslatot tartja legalkalmasabbnak arra, hogy a földmunkások mielőbb segitséghez jussanak.

Az elnök ezután az általános vitát berekesztette.

Ekkor **Mayer** János földmüvelésügyi miniszter szólalt fel. Hangsulyozta, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok közt kétszeresen fontos a termelés folytonosságának biztositása. A javaslat is ezt a célt szolgálja. Közel 450.000 hold olyan területünk van, amelyen az árvizek kockázatossá teszik a termelést. A termőterületek biztositása végett, de az állattenyésztés érdekében is fontos az árterületek lecsapolása. Gondoskodni kiván a törvény végrehajtásánál arról, hogy a szakerők minél nagyobb számban vonassanak be a különböző mentesitési munkálatok ellenőrzésébe és végrehajtásába. — Ezután a vita során elhangzott különböző felszólalásokra válaszolt a földmüvelésügyi miniszter.

— Egyetértek Schandl képviselőtársammal, hogy szociálpolitikai szempontból is fontos ez a javaslat és hogy minél nagyobb összegek fordittassanak ezekre a hasznos, jelentős beruházásokra. Kérem a javaslat elfogadását.

A tapssal fogadott miniszteri beszéd után a Ház általánosságban elfogadja a törvényjavaslatot.

Ezután az altisztek polgári elhelyezkedésére vonatkozó javaslat tárgyalására tért át a Ház.

Fábián Béla hosszabb beszédben egész sor katonai kérdést tett szóvá. Hangoztatta, hogy a nyugateurópai államoknak össze kellene fogni a bolsevista veszély ellen, nem pedig egymás ellen vámháborut viselni. Végül foglalkozott Gömbös honvedelmi miniszter kecskeméti beszédével és kijelentette, hogy a beszédben megszégyenitette a zsidóságot, azzal, hogy nem lehetnek tagjai a Vitézi Széknek.

A napirendi vita során **Várnai** Dániel a Népszava elkobzását tette szóvá. **Bródy** Ernő pedig a fővárosi választások kiirását sürgette.

A Ház legközelebbi ülését pénteken tartja, a tegnapi napirenddel.

Üzletem átszervezése végett
az összes raktáron levő bel- és külföldi gyapjuszöveteket 25% leszállitott árakon kiárusitom.
Kupfer posztóüzlet, Kistemplombazár.

ASPIRIN TABLETTÁK fájdalmak ellen BAYER

I. osztályu magyar érdemkereszt Dokus Ernőnek és Radvánszky Albertnek

Budapest, nov. 20. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Dokus Ernőnek, a tiszáninneni református egyházkerület főgondnokának, a református zsinat és konvent világi elnökének, felsőházi tagnak a református egyházi kormányzat, a hitélet fejlesztése és kulturális téren szerzett érdeme elismeréséül az *I. osztályu magyar érdemkeresztet adományozta.*

Budapest, nov. 20. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére radványi és sajókazai Radvánszky Albert bárónak, felsőházi tagnak a magyar evangélikus egyházkormányzat, a hitélet fejlesztése és kulturális téren szerzett érdemei elismeréséül az I. osztályu magyar érdemkeresztet adományozta.

Négyemeletes palota épül a Király uccában

Az eddigi enyhe idő lehetővé tette, hogy az épitőmunka továbbra is szinte zavartalanul folyhasson. Ezt a kedvező időt sokan ki is használják és kisebb-nagyobb épitkezések vanak szerte a város területén. Most kezdték meg a Király uccában is egy négyemeletes ház épitését, mely egyike lesz a modern épitészet egyik legszebb alkotásának. Mindennél fontosabb körülmény azonban, hogy ennél a munkánál is több mint nyolcvan épitőmunkást alkalmaznak, sőt remélhető, hogy ha az alapból kikerülnek a falak, akkor *százhuszra emelhetik fel az alkalmazottak számát.* Ha a idő kedvez, karácsonyra tető alá akarják hozni ezt az ujabb palotáját Debrecennek.

Zavaros polgármester és Vargha főtanácsos továbbra is vizsgálati fogságban marad

Székesfehérvár, nov. 20. Az ismeretes városházi ügyek két gyanusitottjának, *Zavaros* Aladár polgármesternek és dr *Vargha* Elemér müszaki tanácsosnak ügye ujból foglalkoztatta a királyi törvényszék vádtanácsát. A törvényértelmében a vizsgálati fogság időtartama 30 napban van megállapitva, enek végeztével a bünügyben illetékes hatóságoknak ujból kell rendezni ebben a kérdésben az egész ügyet. Köves Emil dr királyi törvényszéki elnök elnöklete alatt a vádtanács ujból foglalkozott a királyi ügyészség és a védelem előterjesztésével és kimondotta, *hogy az elrendelt vizsgálati fogságot december 19-ig meghosszabbitja.* Zavaros Aladár polgármester és Vargha Elemér müszaki főtanácsos tehát továbbra is vizsgálati fogságban maradnak.

A vérengző szovjet

A szovjet kivégeztette Blücher generálist és Szyrkov volt kormányelnököt.

Moszkvai jelentések szerint az orosz fővárosban nagyon válságosra fordult a helyzet. A legutóbbi elfogatások és letartóztatások után általános a meggyőződés, hogy csak a gazdasági politika teljes megváltoztatása és az ötéves iparositási terv elejtése mentheti meg Oroszországot. Az orosz jegybank kimutatásai szerint a pénzforgalom félesztendő alatt duplájára, kétmilliárd rubelről négymilliárd rubelre emelkedett, de a jegybank érc- és devizakészlete nem szaporodott ugyanilyen arányban. A nagyösszegü papirpénzkibocsátásra azért volt szükség, hogy az iparositás és a gyárak épitésének rendkivül magas költségeit előteremtsék. A pénz vásárló értéke a felére csökkent és a parasztok ma már megint nem szállitanak élelmiszereket a városokba. Hir szerint a legutóbb elfogott szovjetpolitikusok és katonatisztek nagyrészét, köztük **Szyrkov** volt kormányelnököt és **Blücher** generálist már ki is végezték.

VAY KÁZMÉR VIZSGÁLATI FOGSÁGÁT MEGHOSZABBITOTTÁK.

Budapest, november 20. Vay Kázmér vizsgálati fogságát, további egy hónappal meghosszabbitották.

Elsőrendü minőségü, külföldi gyártmányu, márkás **czipők** talpbavésett áraiból --- ez év végéig ---

20%

engedményt adok.

Benyáts Emil áruház

cipő osztálya.

Akarja a szépséges **Liane Haid Kalandjait?** megismerni

Nézze meg

Játék a férfiszivvel!

pompás filmjét.

És csodálja meg

Richard Talmadge vakmerő bravurjait

„C" az álarcos lovas

filmjében

Péntektől

Vigszinházban!

A gyilkosnak már csak a sirját találták meg

Budapest, nov. 20. Hirt adtunk arról, hogy Bozsók községben meg találták Novák Ferenc gazda holttestét, akinek az eltünése azért nem volt gyanus, mert azzal távozott el hazulról, hogy Amerikába megy. A nyomozás megállapitotta, hogy a gyilkosságot Tirpauer Antal kocsis követte el, aki *a határon át akarta csempészni Novák Ferencet.* A nyomok Pápára vezettek, ahol azonban *a gyilkosnak már csak a sirját találták meg,* mert a mult évben elhunyt és vadházastársát kilenc gyermekkel hagyta hátra. A vizsgálatot megszüntették.

A sertések felfalták az ujszülött csecsemőt

A gyermeköléssel vádolt leányt felmentette a bíróság.

Szalma Rozál 21 éves átokházi leány gyermekölési bünügyében tárgyalt kedden a szegedi törvényszék. A vád szerint ez év február 3-án Szalma Rozálnak gyermeke született és az ujszülöttet a sertésekkel felfalatta.

A tanya egyik bérese, Kiss János fedezte fel, hogy a sertések felfalták a csecsemőt. A sertéseket a béres éppen etetni akarta, amikor felfedezte, hogy az egyik sertés egy csecsemőlábszáron lakmározik.

A felfedezés után Kiss János azonnal jelentette gazdájának a látottakat, aki viszont a rendőrséget értesitette. A nyomozás ez alapon megindult és ennek során Szalma Rozál ellen eljárás indult meg.

A héfői törvényszéki tárgyaláson Szalma Rozál vádlott tagadta a bünösségét. Elmondotta, hogy a sertésólat tisztitotta, amikor váratlanul szülési fájdalmak fogták el. *Gyermeke ott az ólban született meg* s fájdalmában elvesztette eszméletét. Amikor azután visszanyerte öntudatát, lépések zajára riadt fel. Ekkor kitámolygott az ólból, de ujszülött gyermeké tmár sehol sem találta.

— Arra gondoltam ekkor — mondotta a vátlott —, hogy valaki elvitte a agyermeket. Bevánszorogtam a szobámba és lefeküdtem. Csak később értesültem arról— fejezte be vallomását —, hogy gyermekemet felfalták a sertések.

A bíróság kihallgatta a bérest, aki felfedezte, hogy a sertések felfalták a gyermeket. Kiss János béres elmondotta, hogy egy csecsemőlábat látott az egyik sertés szájában. Azonnal kereste a nyomokat, de csak a padlón fedezett fel vércseppeket.

Még több tanut hallgatott ki a bíróság s a perbeszédek elhangzása után meghozta itéletét. A törvényszék *Szalma Rozál vádlottat bizonyitékok hiányában felmentette* az ellene emelt vád alól.

FEST, TISZTIT

Weisz

Arany János-utca 9.

4

pengő egy öltöny tisztitása.

Az egyházkerületi közgyülés hosszu vita után elfogadta a kollégiumi szanáló-bizottság javaslatát

Véget ért a tiszántuli egyházkerület közgyülése — A legközelebbi közgyülés elé konkrét javaslatot terjesztenek a kerületi takarékpénztár ügyében

A tiszántuli református egyházkerület dr. Baltazár Dezső püspök és gróf Dégenfeld Pál főgondnok elnöklése mellett tegnap reggel félkilenc órakor folytatta közgyülését.

Az ülést gróf Dégenfeld főgondnok nyitotta meg, majd a szanálási bizotság javaslatának vitáját folytatták.

Minden református hivő adjon tiz fillért.

Az első felszólaló vitéz dr. Bessenyei Lajos gimnáziumi igazgató volt.

— Két részletkérdést kivánok először tisztázni — mondta többek között. — Az egyik a tanárképzőre, a másik a gimnáziumra vonatkozik. Ha megszüntetnék is a tanárképzőben az előadásokat, azért a gimnáziumban nem szabadul fel két helyettes tanári állás, csak 12 óra. Ezt a körülményt korrigálni kell a bizottság munkálatában. Inditványozom, hogy az előadások szüneteltetését, ha elrendelik is, azt csak 1931 szeptember 1-től kezdjék. A másik kérdés a református reálgimnázium létesitésére vonatkozik.

Inditványozom, hogy elvileg ezt fogadja el a közgyülés és tavaszra kérjen részletes számitásokat.

— Általában az a megjegyzésem a szanálási munkára és javaslatokra, hogy ha azt teljes egészében megvalósitják is, még mindig mutatkozik 60—70.000 pengő deficit a Kollégium költségvetésében. Általában valamely megbillent pénzügyi egyensulyt kétféleképen lehet helyrehozni: vagy a kiadások csökkentésével, vagy a jövedelmek fokozásával. A szanálási bizottság csak az első utat látja és kijelenti, hogy a jövedelmeket fokozni nem lehet. Ez baj. Ennek a megállapitásnak ellene mond a Kollégium, sőt a magyar kálvinizmusnak 400 éves multja, tör ténelme. A várostól és egyháztói hiába kérünk támogatást. Ezekből a forrásokból nem lehet jövedelmet várni. De ott vannak még a hivek.

A tiszántuli református egyházkerületben 924.000 református lélek van. Ha ezek évenként csak 10 fillért fizetnének fejenként, ez maga évi 92.000 pengőt tesz ki és a mutatkozó deficit fedezhető.

A mostani Kollégium épületében 1803-tól 1815-ig szintén nehéz anyagi viszonyok között épitették bele a hivek az egyes téglákat. Most is meg lehet ezt tenni. Ma Debrecenben kerek számban 60.000 református lélek van. Közülük — mondjuk — 20.000 nem tud egy fillért sem fizetni, de van olyan 20.000, amelyik 10—10 fillért tud áldozni és ismét van másik 20.000, amelyik 20—20 fillért is képes áldozni évenként.

Ilyen progressziv számitás szerint a debreceni reformátusok könnyen kibirnának évi 6000 pengőt. Ez az áldozat csak egy szivar, vagy egy levélbélyeg ára. Ha erre a tervre azt mondják, hogy utópia, ábrándozás, akkor — bocsánat a triviális kifejezésért,

csukjuk be a boltot.

— Ha segiteni akarunk, akkor tehát nemcsak takarékosságot kell alkalmaznunk, hanem gondoskodnunk kell a jövedelem fokozásáról is, mert csupán negativumokból nem lehet pozitivumokat kihozni.

Ajánlja, hogy ezt a javaslatát fogadják el.

Vagyonkezelőt a Kollégium javainak élére.

Vass Mihály esperes a következő szónok. Elfogadja a szanálási bizottság javaslatát. Véleménye szerint a felállitandó takarékpénztárral nem lehet célt érni, mert az a Kollégium és egyházkerület pénzügyi adminisztrációját ugy se egyszerüsiti. Ellenben melegen pártolja a belkörü biztositást, amelyet már 1901-ben nagy sikerrel vezetett be az erdélyi egyházkerület. Birálja a Kollégium pénzügyi gazdálkodását és annak rendtartását. Ajánlja, miszerint állitsanak a Kollégium javainak élére megfelelő vagyonkezelőt, aki teljes felelősséggel intézné az ügyeket.

„NÉMELY EGYHÁZ MÁR CSŐDBE IS MENT"

Török Imre esperes különösen az egyházi adó kérdésével foglalkozik. A központi adórendszer bevezetését ajánlja, mivel ez a külföldön is igen jól bevált. Rámutat arra, hogy egy-egy egyház már csőd előtt áll, némelyik már csődbe is ment. *Kisujszálláson például az emberek kitérésre jelentkeztek, mert nem birják az egyházi adót tovább fizetni. Van olyan hely, ahol 100—150 százalékos az egyházi adó.*

A központi adózási rendszer nagyon sokat segitene az egyházközségek és az egyházkerület helyzetén. Inditványozza, hogy a központi adózási rendszer bevezetésének tanulmányozásával bizzák meg a szanálási bizottságot.

SZ. KUN BÉLA BESZÉDE

Szentpéteri Kun Béla egyetemi rektor szólal fel ezután. Ő is évek óta hirdeti, hogy szükséges volna a központi adórendszer bevezetése, de nem tudja, hogy a mai helyzetben ez lehetséges volna-e? Különben is ez a nagy kérdés a zsinatra tartozik. *A takarékpénztár felállitásának eszméjét helyesli.*

Hivatkozik a tegnapi ülésen elhangzottakra, amikor a nyomdavállalatot aposztrofálták, hogy drágán adja a tankönyveket. *Ez ma már teljesen tisztázott kérdés.*

A Konvent bizotságot küldött ki, amely a Franklin és az Athaeneum bevonásával megvizsgálta a könyvek árát. Meg állapitották, hogy nemcsak nem drága, hanem egyenesen olcsó a debreceni tankönyv.

Mindenesetre sokkal többe kerülne, ha Budapesten csináltatná az egyház. Módjában állana a nyomdának, hogy olcsóbban adja a könyveket valamivel, de akor semmiképpen sem tudna haszonrészesedést adni az egyháznak. Már pedig nem egyeseknek, hanem a köznek érdekeit kell szem előtt tartani.

A takarékpénztárra elhangzott olyan megjegyzés, hogy abban az esetben is fenn kellene tartani az egyházkerületi és kollégiumi pénztárt. Ez tévedés.

A pénztárt meg lehetne szüntetni és a tisztviselők átmenének a takarékhoz.

Nem tartja valószinünek, hogy a *belkörü biztositás olyan nagy előnyökkel járna, mint gondolják.*

Fennállana a nagyobb tüzesetek veszedelme. De ha tényleg olyan nagy előnyöket várnak tőle, a maga részéről nincs ellene.

A kollégiumi deficit a számadások szerint 59 ezer pengő, a költségvetés szerint még több. Ha az egyetem kiköltözik a Kollégiumból, akkor hozzájön még ehhez a deficithez az az összeg, amelyet az egyházkerületnek fizet a hittudományi kar fenntartási költségéhez az állam. El tudja képzelni, hogy valamely kedvezőbb egyezséget is tudnak létrehozni, de azt egy percig se gondolhatja senki, hogy az egész 81.000 pengő a kutba fog esni. A deficit tehát még nagyobb lesz.

A jövedelmeket nagyobb mértékben emelni nem lehet, tehát a deficit csak ugy tüntethető el, ha a kiadásokat csökkentjük.

Hivatkoztak arra is, hogy Debrecen városa a Kollégium régi jóltevője volt a multban s az lesz a jövőben is, tehát kérjenek tőle nagyobb segitséget. Erre csak azt jegyzi meg, hogy ma már a város sem olyan autonóm testület, mint régen volt, ma már nem annyira tőle magától függ, hogy mennyit áldoz valamely kulturális célra, hanem a kormányhatóságtól. Minden város költségvetéséből töröl nek tételeket és az állam ráró terheket, melyeket a városok nem szivesen vállalnak. De ettől eltekintve is, a város maga sincs könnyü anyagi helyzetben. Akármennyire jóakarattal viseltetnék is a város, kérdés, hogy felülről nem szólnának-e bele az adakozásba.

Ami pedig a debreceni egyházat illeti, erre kijelenti, hogy az egyház nem tudja fokozni a maga jövedelmét, de ha erre módja volna is, mindennél előbb való a hiveinek lelkigondozása s éppen emiatt nem is maradhat sokáig a hét lelkész mellett, mert több lelkészre van szüksége.

A hivek lelki gondozása még a Kollégium különben nagyon fontos ügyénél is előbbrevaló.

A közönség áldozatkészségére sem lehet számitani, mert hány olyan ember van, aki jelentős anyagi áldozatot hozhat?

A Bessenyei-féle 10 filléres tervet nem helyesli. Ma is van valami 8 filléres hozzájárulás az egyházkerület adminisztrativ ellátásának költségeihez és azt sem tudják beszedni.

A debreceni egyházra 6—7 ezer pengő esne évenként és ennyit elvonni nem lehet.

A bizottságok utján való gazdálkodást veszedelmesnek tartja.

Helyesli a vagyonkezelő beállitását, de erre előbb meg kell találni a megfelelő embert.

Hangsulyozza, hogy méltánytalan lenne, ha a napidijakat eltörölnék.

A TÖBBI FELSZÓLALÁS

Siposs József arra mutat rá, hogy *akik a kollégium létesitésére szükséges összegeket annakidején adták, azokna ksemmi más terhük sem volt, még csak adót sem fizettek.* Ma nem lehet adózással segiteni a helyzeten, mert az emberek az uj adót nem birják. Önkéntes adakozásra serkentéssel lehetne csak segiteni.

Boér Elek helyesli a takarékpénztár létesitését. Elmondja, hogy az erdélyi egyházkerületnél ő csinálta meg a *belkörü tüzbiztositást*, mely jól sikerült. Meggyőződése szerint Debrecenben is beválna.

Görömbey Péter: Az állam strukturája oka a nehéz gazdasági helyzetnek. Ha minden társadalmi osztály az államhoz fordul segitségért, kérjünk mi is támogatást az államtól.

Gönczy Béla: A vésztői egyház olyan határozatot hozott, hogy ha a kollégium könyvtára bent marad a kollégium épületében és ebből teher származnék, az arányla-gos részt hajlandó vállalni. Meg kell próbálni, hogy a hivek áldozat készségéhez forduljanak és segitséget kell kérni az államtól, mert nemcsak minket kötelez a négyszázéves mult, hanem az államot is.

Szomjas Gusztáv szerint a gazdasági helyzet *még rosszabb lesz*, tehát reálitásokkal kell dolgoni. A szanálási bizottság javaslatát elfogadják.

Makláry Károly az eredeti javaslat elfogadását kéri.

Dr *Tóth* Lajos egyetemi tanár félreértett szavait magyarázza meg.

A zárszó jogán *Csikesz* Sándor szólal fel és hangsulyozza, hogy a kollégium gimnázium nélkül is kollégium, de felső tagozatok nélkül nem az. Kéri, hogy a lelkészképző intézethez állitsanak be segédtanerőt, aki a belmissziói munkára való képzést vezesse. Debrecen városa jelentős támogatást ad azzal a kifejezett céllal, hogy ez csak a tanárképző intézetre forditható. Ha megszüntetik a tanárképzőt, kiváncsi rá, hogy Debrecen városa nem vonja-e meg ezt a támogatást.

Köblös Samu: Az egyházkerületi középiskolai *felügyelői állás fenntartására minden gimnáziumi növendéktől külön évi 8 pengőt szedtek be. Most, hogy ezt az állást nem töltik be, jó lenne, ha ezt a terhet levennék a szülők válláról, mert ugy is 40 pengőt kell fizetniök mellékdijak cimén.*

BALTAZÁR PÜSPÖK BESZÉDE

Dr *Baltazár* Dezső püspök: A szanáló bizottság munkájában senki sem vindikálhat magának csalhatatlanságot. Nagy gyötrődésekkel jutottunk idáig.

A gyötrelmeknek két izzó sarka a könyvtár és a tanárképző ügye. Reméli, hogy a kollégium régi ős épületéből nem fog a könyvtár kikerülni. Ez már majdnem valószinü.

Amikor a filozófiai és theológiai fakultásokat átadták az egyetemnek, tudatában voltak annak, hogy a kálvinizmus ezáltal sokat veszit, remélték azonban, hogy amit a tanitás révén elveszitenek, azt behozzák a nevelés vámján.

Azt tervezték, hogy a kollégiumból egyetemes nevelő intézetet alakitanak ki.

Ez a reménység most is meg van. Tulajdonképpen a tanárképző szüneteltetésével csak tanitási szempontból állitjuk meg a munkát.

Fel sem tételezi Debrecen városáról, hogy a tanárképzőre adott 54.000 pengőt megvonja, mert hiszen ezt a város a kollégiumnak adta.

A szanáló bizottság javaslatának teljes egészében való elfogadását kéri.

A HATÁROZAT

A közgyülés a szanáló bizottság javaslatát el is fogadta, kiegészitve Tóth Lajos dr inditványával, amely szerint a legközelebbi közgyülésre már a takarékpénztár ügyében konkrét javaslatot terjesz tenek elő.

A közgyülés ezután letárgyalta a program többi pontjait, igy többek között a konvent leiratát, egy kiadandó egyetemes lap ügyében. Az egyházmegyék meghallgatása után a közgyülés ugy határozott, hogy a maga részéről nem tartja szükségesenk az egyetemes lap kiadását, mert hiszen a határozatok és jegyzőkönyvek külön való megküldését ez a lap nem tenné feleslegessé.

A tárgysorozat többi pontjainak megvitatása után a közgyülés a püspök imájával és közénekkel ért véget.

TURISTASAG

A M. Turista-Egyesület tagjaival közöljük, hogy az egyesület diósgyőri osztályának bánkuti menedékháza megnyílt és nov. 15-én használatba vétetett és a turisták rendelkezésére bocsájtották. A menedékház az eredeti terv szerint épült fel. A földszinten van a kezelő lakása és az ebédlő. Az emeleten két férfi és egy női háló 42 fekvőhellyel. A padlás manzardszerűen van kiképezve, ahol nyáron 30—40 szalmazsák kényelmesen elfér. A befogadóképesség nyáron 80 személy. Az ágyak rugannyal, hármas madraccal, tollpárnával, vastag montán-takaróval, alsó és felső lepedővel vannak ellátva. A zállandó kezelő hideg és meleg ételeket mindenkor felszolgál. Legkényelmesebben megközelíthető Egeren át Nagyvisnyóig vonaton, honnan 2—2½ órás gyaloglással elérhető. Miskolcon át autón Ómassáig, innen 1—1½ óra gyalogosan.

Menedékházunk árszabálya a következő: Belépő-díj MTE tagoknak 10 fillér, másoknak 20 fillér. Hálódíj MTE tagoknak 80 fillér, nem tagoknak 2 P. Minden hálóvendég 10 fillér vizdíjat és a fűtési idény alatt tagjaink 20 fillér, nem tagok 30 fillér fűtési díjat fizetnek. Egyben közöljük tagjainkkal azt is, hogy egyesületünknek különböző fővárosi szállodákkal kötött azon megállapodását, mely szerint a MTE igazolt tagjainak kedvezményes áron bocsájtanak rendelkezésére szobát és ellátást! A szobák ára kb. 3—4 P. Napi ellátás kb. 4.50—5 P.

A következő szállodákkal kötöttünk eddig megállapodást: Központi (Central) Szálloda, VII., Baross-tér 23. — Metropole Szálloda, VII., Rákóczi-út 58. — London Szálloda, VI., Berlini-tér 1. Bellevue Pensio, V., Géza ucca 3. szám.

Sitanfolyam Bánkuton dec. 27—jan. 5-ig. Jelentkezési határidő dec. 10. Bővebbet a Síszakosztálynál, Springer titkárnál.

Az eger—miskolci nagy autóút november havában teljesen elkészül és a közeljövőben megindul az autóbuszjárat a Bükk-hegységen keresztül.

Nem trükk, valóság!

Meleg, barátságos, tiszta szoba árból **20%**

Bőséges, ízletes házi étkezés árból **10%**

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

BUDAPESTEN

a

Park Szállodában

VIII. Baross-tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.

HAG KÁVÉ MEGÓVJA

SZIVÉT

Debrecen egy emberöltővel ezelőtt

Mi történt harminc évvel ezelőtt.

Hogy a ma sokat emlegetett **nyomor teljesen az új idők „vivmánya" lenne**, az ellen egyenesen tiltakozik a múlt. A régi tudósítások beszámolnak az egykori népkonyhák és jóléti intézmények működéséről, sőt az 1900. évi február hó 5-iki lap arról panaszkodik **hogy a debreceni népkonyha pénztára teljesen kimerült.**

Nagy eseménye volt a lapoknak ezekben az időkben az a kultúresemény, hogy **Fadrusz János** híres Mátyás-szobrát, — melyet aztán Kolozsvár főterén állítottak fel, ezekben a napokban vitték az öntőbe. Ma, mikor Corvinul Matei-nak keresztelték el Hollós Mátyást, ez is a fájó emlékek között van, a szükreszabott magyar ég alatt.

A debreceni szinháznak érdekes bemutatója volt. Ibsen Nóráját hozta ki a drámai együttes, még pedig éppen nem a siker jegyében. Sőt, a sajtó, tehát a kritika egyenesen „lehúzta", — mit, se megérteni, se megmagyarázni nem lehet... Tempora mutantur...

A Kollégiumi Kántus nagy siker mellett szerepelt Margittán s többek között ezen az ünnepélyen Szombati Szabó István is szavalta a saját versét. Vajjon mikor fog ismét vendégszerepelni a Kollégiumi Kántus a biharmegyei, megszállott területen levő Margittán, ahol harminc esztendővel ezelőtt olyan lelkesen fogadták az ősi iskola diákjait...

Don Miguel, braganzai herceg meglátogatta a fiát Debrecenben, aki a hetes huszároknál szolgált. A külföldi előkelő vendég tiszteletére nagy bankett volt a Bikában, amit a hetes huszárok tisztjei rendeztek.

A Dégenfeld-téri vassátrak is most ünneplik fennállásuk harmincéves jubileumát, mert 1900. februárjában adták át azokat a használatnak...

Kozma Andor, a magyar irodalom ma is élő egyik kiemelkedő reprezentánsa „A két próba élet" című elbeszélésével szerepel Debrecenben. — De ugyanekkor Kossuth Ferenc is ír ebben az ellenzéki lapban egy nagy cikket a nemzetiségi kérdésről.

Viszont bizonyos Horváth nevű, — nagyváradi görögkeleti pap pedig tündököl magyarfaló cikkeivel, de persze nem a „Debreczen"-ben, hanem egyik román organumban, mit érthető botránkozással tárgyalnak a magyar lapok. Ha jól tudom, ez a keleti lelkész ma is él Nagyváradon és potentát a várvavárt román világban...

Hogy mindenfelől híreket hozzak felszinre, hát érdemes megtekinteni egy vasárnapi istentisztelet híradását, is, mely beszámol arról, hogy Bélteki Lajos, Mitrovics Gyula és K. Tóth Kálmán prédikálnak az egyes templomokban, a vasárnapi istentiszteleten

A városnál megkezdődtek az előkészületek arravonatkozólag, hogy Simonffy Imre polgármesternek, polgármestersége huszonötéves jubileumát méltó keretek között ünnepelje meg a város...

Halász Lajos, akkor még nagyváradi szerkesztő, később sajtófőnök is lett, véres kardpárbajt vívott Czvek Aladár joghallgatóval. Különben a párbaj csaknem úgy odatartozott a hírrovathoz, mint ma az időjárásjelentés.

Szalacsy R. Imre.

A PROTESTÁNS SAJTÓSZÖVETSÉG ESTÉLYE HAJDUSZOBOSZLÓN.

Az Országos Protestáns Sajtószövetség Hajduszoboszlón november hó 23-ikán, vasárnap este fél 7 órai kezdettel a központi emeletes iskola nagytermében sajtóestélyt rendez.

Az estély műsora: 1. Huszekegy. Énekli: a Városi Dalegylet. Karnagy: Iványi Antal. 2. Megnyitóbeszédet mond: dr Baltazár Dezső püspök, a szövetség elnöke. 3. Szólóének. Ifju Bélteky Lajos gépészmérnök. Zongorán kiséri: Iványi Antal. a) Loeve: A lantos Tamás. b) Noseda: Csak egy napat. 4. Ünneti beszéd. Harsányi Pál békébánáti esperes. 5. Komoly szavalat. Gyula diák: Magyar Miatyánk. Szavalja: dr Szabó Zoltán városi aljegyző. 6. Hegedüszóló. Előadja: dr Baranyi Samu püspökladányi ügyvédjelölt. Zongorán kiséri: id. Csenky Imre tanító. a) Hubay: Hullámzó Balaton (Csárdajelenet). b) Kéler Béla: Puszták fia (Magyar idill). (Szünet.) 7. Tárogató szóló: Lugossy István budapesti tárogatóművész. 8. Szólóének. Fehér János segédlelkész. Zongorán kiséri: Iványi Antal. a) Schumann: A két grénádos. b) Kurucz János: Hervadó rózsák közt. 9. Zenekari szám. Verdi: Traviata operából egyveleg. Előadja: a Szalonzenekar. 10. Magyar nóták. Énekli: Lugossy István. 11. Zárszó: Bélteky Lajos lelkész. 12. Himnusz. Énekli: a Városi Dalegylet.

Helyárak: Számozott ülőhely az első 6 sorban 2 pengő, számozott ülőhely a további 10 sorban 1 pengő 50 fillér, számozatlan ülőhely végig 1 pengő, állóhely az ajtóknál 50 fillér.

Adományok az Országos Protestáns Sajtószövetség céljaira szívesen fogadtatnak és nyugtáztatnak.

A délelőtt 9 órás rendes templomi istentiszteleten a persely pénz szintén a Sajtószövetséget illeti. Prédikál: Harsányi Pál békésbánáti esperes.

ELKOBOZTÁK A NÉPSZAVÁT.

Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbirója ma hajnalban B.II. 12.946—1930. számu végzésével elrendelte a Népszava tegnapi számának elkobzását.

A végzés megokolása szerint a Népszava harmadik oldalán „A „Habsburg-ház" cimmel megjelent cik kimeriti az 1913. évi XXXIV. törvénycikkben lefektetett királyság intézménye ellen való izgatás sajtó utján elkövetett vétséget.

A vizsgálóbiró végzése alapján a főkapitányságon azonnal intézkedtek az elkobzás végrehajtására. Detektivek mentek ki a Népszava nyomdájába és az összes elárusitó helyekre s minden található példányt összeszedtek és beszállitották a főkapitányság sajtóosztályára.

Közérdekü levelek

NE VASÁROLJUNK CSEH ÁRUT!

A „Debreczen" november 19-i számában egy cikk szemrehányást tesz a közönségnek, hogy 1929-ben 231 millióért vettünk cseh árut s nagyon sokan mennek cseh fürdőre, holott a csehek betiltották a magyar liszt árusitását s nem is jönnek a Balatonra nyaralni. (Legfeljebb a magyarokat magyar földön gyalázó cseh munkavezetők hajlandók lereszkedni hozzánk.) Ez igaz, de nemcsak a vásárló közönség a bibás. Ha a magyar állam valami okból kifolyólag nem tilthatja be a cseh áruk behozatalát, ugy elsősorban a magyarországi kereskedők kedves kötelessége volna, hogy ne rendeljenek Csehországból árut s még kevésbé helyes, hogy a kirakatokban hemzseg a cseh áru; azokkal véli a kereskedő becsalogatni a vevőket. „A vásárlók egy csekélyebb töredéke még mindig többre becsüli az idegen árut a magyar árunál". Evvel próbálnak a haszonra néző kereskedők védekezni. Még ha volna is ennek valami alapja, hát még mindig tulon-tul sok pénzt dobhatnak ki a finnyáskodók idegen, külföldi árura, ha mellőzik a cseh posztót és cseh vásznat és a magyargyalázó Coty gyáros illatszerét. — Akiknek nem elég jó a magyar áru (de a magyar pénz igen!), azok vegyék szére hozasson a kereskedő olasz, német, angol, vagy amerikai árut; s hogy ne kelljen a kereskedőnek félnie, hogy a magyar árus kirakata miatt csődbe kerül, hát aggasson ki angol, olasz, vagy német rongyot; csak csehet és franciát nem, mert erre nincs mentség! Ha a kereskedők nem rendelnek a legnagyobb ellenségeinktől, ugy nem tömné magyar pénzzel ellenségeit a gyanutlan vásárló, sem pedig szánt-szándékkal idegen árut kereső finnyáskodó! A cseh fürdőket kérő utleveleket pedig lehetne 2—3 hónapig elintézetlenül hagyni.

Tisztelettel
Egy gyanutlanul vásárló.

5783 VAK EMBER VAN MAGYARORSZÁGON.

A Vakok József Nádor Királyi Országos Intézete, részletes statisztikai kimutatást állított össze a vakokra vonatkozó adatokból. Nagymagyarországon 1912-ben 18.151 megvakult személy volt Csonkamagyarországon a vakok száma 1920-ban 5783 volt s köztük hatszáz olyan, akik a háboruban vesztették el látóképességüket. A vakonak van két állami, három állami lag segélyezett, két magán, négy egyesületi és egy társadalmi intézete. Az 5783 vak özül körülbelül 1200 áll nevelés, foglalkoztatás, illetőleg gondozás alatt az egyes intézetekbtn s közülük 420 tanuló korban van. A 780 felnőtt vak közül tizenöt százalék kosárfonó, 3.33 százalék székfonó, 2.92 százalék seprőkészítő, 2.5 százalék szövő, 5.83 százalék zenész, 1.25 százalék irodai alkalmazott, 1.67 százalék kereskedő, 0.83 százalék háztartási alkalmazott, 6.67 százalék vagyonából él, vagy alamizsnára szorúl, 1.25 százalék menházban él, 7.5 százalék tapőr, — vagy zongorahangoló, 3.75 százalék zenetanár. A vakoknak 75 százaléka nőtlen, illetve hajadon, s a megmaradt 30 százalékból 10 százalék özvegy és 10 százalék családos.

GYERMEKPARALIZIS ROMÁNIÁBAN.

Bukarest, nov. 20. Az Ókirályság 28 községében váratlanul felütötte fejét a gyermekparilizis, mely egyre nagyobb mérveket ölt. Eddig több mint 120 megbetegedés történt. A veszélyeztetett területeket elzárták a külvilágtól.

Gebauer

temetkezési vállalat,
Kossuth ucca 2. szám.
Telefon: Nappal 103. éjjel 80.

IRODALOM

„ARANYDERŰ".

Vidovich Ernő könyve.

Bár Vidovich Ernőt közeli rokoni szálak fűzik Debrecenhez, mint írót alig néhányan ismerjük. Ennek az a magyarázata, hogy Vidovich vidéken él s az írásai leginkább a dunántuli lapokban jelennek meg. Az irodalmi decentralizáció hiánya az ő esetében is kiáltó példaként igazolja, hogy ha valami csoda révén nem változik a helyzet ,az egyébként értékes és termőképes vidéki magyar irodalom elpusztul. Már pedig a fővárosi irodalom kiélte és kiégte magát s egészséges utánpótlásra van szükség.

Vidovich Ernő azok közé az írók közé tartozik, akik alkalmasak volnának az utánpótlásra. »Arany derű« c. regénye nemcsak érdekes, de egészséges humoru, tiszta, irodalmi írás, mely őszinte elismerést érdemel. Nem nagy lélegzetü regény s inkább közvetlen stilusával, ízes humorával és érdekes témájával kelti fel az olvasó érdeklődését, mert egyébként a történet horizontja nem mondható szélesnek.

Ez azonban nem baj, sőt egy kisebb lélegzetü regény el sem birna kifejezetten horizontális témákat. Vidovich Ernőnek éppen az az erőssége, hogy amit megfogott, azt tökéletesen tudja feltálalni. Emellett kitünő szeme van, meglátja az emberekben a jó és rossz oldalakat, alakjai sikerülten, megrajzolt tipusok. Valami egészséges, magyar szagot érzik ezen az íráson s emellett a szerző minden elfogultság nélkül, tiszta szemmel nézi az elmult eseményeket. Az aranyos humor finom derüje lengi át Vidovich regényét, amelynek külön értéke, hogy bizonyos tekintetben dokumentum is az elmult évtized történetében.

Ismételjük, az »Arany derű« nem nagyigényü munka, de egyébként is kellemes, szép írás, amely megérdemli, hogy elolvassák. Az »Arany derű« Székesfehérváron jelent meg a »Székesfehérvári Napló« kiadásában.

X Legelegánsabb ruhákat készit hozott szövetből is, Szabó László, — Széchenyi ucca 1. szám.

ÜZENI AZ ÉLET

Üzent az Élet, hogy induljak már:
Nagy küzdőtere száz tusákra vár;
Menjek harcolni bátran, keményen
— Szent győzelmekrt hullatni vérem.

Üzent az Élet: ne kössem soká;
Ne kérdjem: merre? Ne kérdjem: hová?
Csak menjek tűzzel, merre lelkem von,
Golgotha-járó, de tiszta uton.

Üzent az Élet — és én készülök.
Tudom: nehéz lesz. A küzdés örök.
Marasztanak az itthoni hegyek.
De hív az Élet. Mennem kell...
Megyek!

HEGYALJAI KISS GÉZA.

A debreceni nevető szekta után
Békésen „reszkető szekta" alakult

Gyula, nov. 20. Mertz Márton és felesége, Götz Katalin, mezőberényi napszámosok évekig az amerikai Detroitban éltek, mint egyszerü gyári munkások. Ebben az évben aztán visszajöttek Mezőberénybe. — Mertzék a ,reszketősök szektájá"-nak voltak a hivei és a szekta detroiti központi irodájának igazgatósága külön-külön nevükre szóló, angol nyelvü papi oklevelet adott nekik.

Ebben az oklevélben „nagytiszteletü" Mertz Márton és Götz Katalin „lelkészek" megbizást kaptak arra, hogy Békés megyében és Magyarország egész területén hiveket toborozzanak a szektának.

Mertz é sfelesége eleget tett a megbizatásnak. Minthogy Amerikából állandó anyagi támogatást kaptak, szivós kitartással igyekeztek hiveket szerezni, annál is inkább, mivel megbizatásuk csupán egy évre szólt és annak meghosszabbitása attól függött, hogy lesznek-e hiveik, vagy sem. A hatóság állandó figyelemmel kisérte Mertzék mozgalmát. — Ennek során megállapitotta, hogy a szekta különös „lelkigyakorlata" tönkreteszi a gyengébb idegrendszerü hivek egészségét. Minthogy egyébként is hatósági engedély nélkül tartották összejövetelüket, a rendőrség feloszlatta a szektát.

Amikor a hatósági emberek a feloszlatást elrendelő végzés végrehajtására megjelentek az összejövetel helyén, megdöbbentő kép tárult elé jük. A mindössze nyolcvan köbméternyi szobában több petroleumlámpa égett füstölögve, már órák óta. Az elhasznált, mérgező levegő kisérteties, sürü homályából tüdőbeteg és szivbajos emberek meredtek elő, szinte eszméletlen állapotban, elváltozott arccal, ökölbe zsugorodott, felemelt kezekkel.

A hatóság el van szánva arra, miszerint teljesen véget vet a szekta terjeszkedésének. Ezért állandóan figyeli annak vezetőit.

SULYOS SZERENCSÉTLENSÉG A DOHÁNYGYÁRBAN.

Leesett a magasból és a csigolyáját törte ki.

Súlyos kimenetelü szerencsétlenség történt csütörtökön délután a debreceni dohánygyárban. **Nagy Jánosné** 64 éves dohánygyári munkásnő, a dohánybála tetejére ment fel munkaközben. A magasban azonban elszédült és leesett. Eszméletlenül terült el a földön. **A mentők részesitették első segélyben, a súlyosan sérült nőt, aki csigolyatörést szenvedett.**

Beszállitották a sebészeti klinikai telepre, ahol ápolás alá vették.

A nyomozás megindult annak a kiderítésére, hogy nem-e terhel valakit a felelősség a szerencsétlenségért.

Miért süssünk csak

Dr. OETKER-féle sütőporral?

Mert **magyar gyártmány**

Mert az egész világon közismert,

Mert anyagot, időt és tüzelőt takaritunk,

Mert a sütemény Dr. OETKER-féle sütőporral mindig és mindenkor biztosan sikerül.

Kérjen füszeresénél **kizárólag** magyar gyármányu

világosfejü Dr. OETKER-féle sütőport és vanillincukrot!

Vizvezetéket kötelező bevezetni,

ne dobja ki a pénzét, hanem kérjen árajánlatot

Fülöp Miklós

bádogos és vizvezeték szerelő mestertől, Debrecen, Csapó ucca 3. Telefon 917. aki szakszerü munkát jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett végez.

Költségvetés dijtalan.

A rádió rabszolgája

A Keletmagyarországi Rádió Társaság vasárnapi matinéján előadta: dr. Tarjáni Oszkár.

II.

Mióta rádióm van, a feleségem egészen megváltozott. (Teteszik tudni, a feleségem nincsen itt a hallgaság soraiban s igy nyugodtan mondhatom el a vele kapcsolatos rádiómelletti érveimet!) Azelőtt is szerény, házias, otthonát szerető feleség volt, de mióta rádiónk van, nem mozdul el hazulról. Nem kivánkozik moziba, szinházba, hangversenyre: ül a rádió mellett és hallgat... (Ugy vélem, hogy nős férfiaknak bővebben nem kell magyaráznom s ecsetelnem, mit jelent egy „turbékoló anyós" és „egy hallgató hitves").

A multkor még az ebédet is rádió mellett főzték meg. Két leányom szintén nagy rádiósok. Csendesek, rendesek, mert másként a büntetés: nem szabad rádiót hallgatni. — Megszállott területen él egy rokonom, aranydiplomás, 80 éves vármegyei nyugalmazott főorvos. Amilyen lelkiösmeretesen kezelte betegeit, most élete alkonyán a leglelkesebb rádiós. Mindennap veszi Pestet s várja-várja a jobbidők szebb hireit... Én, aki azelőtt el-eljártam hazulról esténként, most ki sem mozdulok. Ülök a rádió mellett. Csend s béke honol a rádió körül. „Rádió rabszolgák" lettünk.

Nem tartom kizártnak, hogy ezek után, az ösemen kivül még sokan foglalkoznak majd a rádió beszerzés gondolatával, felsorolom itt a beszerzés, illetőleg a rádiózás tapasztalati tizparancsolatát.

1. Rossz rádió nincsen, csak rossz légkör. Ha a rádió recseg, okát mindig a rossz légköri viszonyokban kell keresni, de mondani legalább is mindig azt kell, hogy rossz a légkör.

2. Az anód, akár száraz, akár nedves, mindig rossz, vagy legalább is lesz rossz.

3. A fütő-akkumulátor olyan mint a megkezdett hordó bor: — töltögetni kell.

4. A készülék lehet gyári, vagy amatőr. Mind a kétféle lehet, rossz. Fő a jó kapcsolás, mely Hartleytől Nautrodinig terjedően százféle lehet. Ezek kérem nem „földrajzi" nevek.

5. Ha nem szól a rádió, ennek sokféle oka lehet. Legtöbbnyire az az oka, hogy elfelejtettük bekapcsolni az antennát, vagy hogy nincs éppen leadás! Az antenna egyébként is lehet az oka: vagy hosszu vagy rövid, t. i. nem az ok, hanem az antenna.

6. Hangszóróért pénzt kiszórni vétek. Jobb a fejhallgató s körülötte legalább minden csendes.

7. A rádió lámpások száma olyan, mint a pénz: vagy sok, vagy kevés, de sohasem elég! Minden rádiólámpa kiég előbb vagy utóbb. Rendszerint — előbb!

8. A rádió vásárlásnál nem szabad kisérletezni és habozni. Habozás nélkül kell beszerezni egy Philips 2511. számu luxus négycsöves váltóáramu hálózati készüléket csövekkel potom 905 pengőért. 128 pengő vámfelárral nettó minden levonás nélkül, — mert... olcsó rádiónak hig a hangja! Azt hiszem, hogy a Standardnél olcsóbban is meg lehet kapni. — És nem kell „Arany Könyvre" vásárolni, hanem kp. Itt egy kis magyarázat szükséges. Tetl szenek tudni, hogy a „Takarékosság", ez a nagyszerü és agilis „adósgyár" és „Hitelezők Mentő-Egyesülete" kibocsátott „Arany Könyv" ügyes elnevezés alatt kis bevásárlási könyvecskéket, melyekhez — ha valaki készpénzre vásárol — az illető kereskedők beragasztás céljából adnak bélyegjegyeket. A multkoriban bement egyik üzletbe egy vevő (elég ritka madár manapság! Nemde?) s azt mondja, hogy kérem szépen én „Arany Könyvre" kp. szeretnék vásárolni. Persze nagy öröm, sürgés-forgás, mesés kiszolgálás, stb. Notabene az illető kissé németes accentussal beszélt s a végén átadja az arany könyvet s vár... vár a kereskedő, hogy majd fizet a készpénzes vevő, mire ez azt mondja: — Kérem én kp. vásárolok, jól van, feleli a kereskedő, akkor sziveskedjek fizetni, — hogy hogy fizetni, nekem pénzem az nincsen, én azt hittem a kp. azt jelenti, hogy „Kérem pecsételni!".

9. Ha nincs rádiód, végy tésztát és rá diót. (Jaj!) Pardon ezt a pontot csak azért vettem fel, hogy megmutassam, milyen bátor ember vagyok. Ugyanis a közelmultban az egyik ösmerősömet hasonló viccért egy felolvasás után a hallgatóság megdobálta olyan fehérszinü, háztartásokban nagy szerepet játszó, télire eltett, tojásdad alaku, kevésbé illatos baromfi termékkel, melyet röviden ugy lehet nevezni ha feldobjuk fehér, ha leesik zöld, vagy pedig a tőlem ezek után már megszokott rövidséggel: záptojással.)

10. A rádió egy, csak egyetlengy nagy hátránya, hogy hallgatva mellette készülnek az ilyen csapnivaló csevegések.

Eddig a tréfa. Komoly része pedig az ügynek: A rádió a mindennapi élet egyik fontos jelensége. — Még igen fiatal ugyan ez a jelenség és ha ma csupán mint szórakoztató és ismeretterjesztő médium játszik a mindennapi életünkben szerepet, azonban olyan hihetetlen gyorsasággal fejlődik és tökéletesedik, hogy rövidesen valóság lesz: Rádió nélkül nincsen élet!

•

Ejnye valamit majdnem elfelejtettem. A napokban találkoztam a bevezetésben emlitett tanáromnak, Rádius Árpádnak a fiával: Rádius Álmossal. Beszélgettünk. Szintén tanár ember, nős, 5 gyermeke van, mind fiu. A hét magyarnak többi nevéről keresztelte el őket: Előd, Ond, Tas, Huba és Töhötöm. Elragadtatással beszélt a rádiózásról, előnyeiről, hasznáról, fülkagylóval hallgató feleségéről és öt fiáról, stb s végül utszellemülten mondotta: — Most adtam be a kérvényemet a belügyminiszterhez. Engedélyt kértem, hogy „Rádius" vezetéknevemet „Rádió"-ra változtathassam!

Hölgyeim és uraim! „Rádió Álmos". Jól hangzik, nemde? Meg kell azonban állapitanom, hogy Rádius, leendő Rádió Álmos ur már nem a „rádió rabszolgája", hanem ő is a — „rádió bolondja"!

(Vége.)

Butorvásárlásnál forduljon bizalommal a **Faiparhoz** Cimre ügyeljen Király-ucca 4 sz.

A rádió fejlődéséről, a rövidhullámu adásról és a televizióról tartott előadást

a Keletmagyarországi Rádió Társaság estélyén a „Philips" gyár egyik mérnöke.

Csütörtökön este hét órakor igen nagyszámú közönség jelenlétében tartotta meg *Spiegel* István, a Philips Rádió és Villamossági r.-t. mérnöke a Keletmagyarországi Rádió Társaság által rendezett előadást, az iparostanonciskola tornacsarnokában. Az előadót üdvözölve vezette be az előadást vitéz *Szegedi* Géza főmérnök, mely után *Spiegel* István tartott egy nagy szakavatottságra valló előadást, amelyet vetített képekkel és demonstrációkkal kisért. Jól esően állapitjuk meg, hogy ez az előadás nem a Philips gyár reklámcéljait szolgálta, hanem kizárólag a rádió mai állásáról való tárgyilagos referátumot kaptunk olyan formában, amely szakember és laikus számára egyaránt élvezetes és tanulságos volt.

A Philips gyár mérnöke szemléletesen számolt be a rádió haladásáról és pedig nem a vevő, hanem főleg az adógépekről és tisztán tudományos, de könnyen érthető alapon tette hallgatósága előtt érthetővé és megfoghatóvá a rádióleadás és vétel sokak előtt ma is titokzatosnak és megmagyarázhatatlannak tartott lényegét. Az előadóteremben rövid hullámon adott az előadó gramofonzenét, melyet az ugyanazon teremben felvevő készülékkel vett fel. Ez a kisérlet az adás és vétel igen érthető és érdekes demonstrációja volt.

Hasonlóképpen meg kell emlékezünk a televizióval kapcsolatban bemutatott fotocellás kisérletről is, amely a fényforrás eltakarása által automatikusan kikapcsolta a kisérletnél használt hatalmas égőket. Ezen a módon, igen könnyen meg lehet akadályozni a betöréseket és olyanképpen lehet alarmirozni az arra illetékeseket, amelyeket a betörő nem is sejt, de nem is tud megakadályozni. A fényforrás ilyen esetekben ugy van elhelyezve, hogy az illetéktelenül a pénztárterembe vagy máshová behatoló idegen az előtt feltétlen el kell haladjon. A testtel pillanatnyilag való árnyékvetést a készülék azonnal regisztrálja s ugyanerre az eredményre vezet, ha a betörő a villanyvilágitást kikapcsolja, hogy a sötétség leple alatt dolgozhasson.

Az érdekes előadást, a demonstrációkat és a diapositiveket nagy érdeklődéssel és meleg tapssal fogadta a közönség, amely az előadás után is hosszú ideig gyönyörködött a Philips gyár hatalmas dinamikus hangszórójában.

Felhivás.

Minden vidéken egy fiókot létesitünk, — Kerestetik egy megbizható személy (foglalkozás mellékes)

fiókvezető(nő)-nek

Havi kereset 150—200 dollár. Ajánlatok „Novelty Company" Valkenburg. Holland.

Pólya Tibor festőművész, — a kormányzó, lord Rothermere portrétestője Debrecenben

Kiállítást rendez a Déri-múzeumban.

Érdekes és értékes vendége van tegnap óta Debrecennek. A magyar festőművészek egyik nagynevü reprezentánsa érkezett hozzánk, hogy válogatott munkáival mutatkozzék be a debreceni közönségnek. Pólya Tibor nevét ismeri mindenki, aki egy keveset is törődik a magyar művészettel, hiszen ennek a 25 éves festői multra visszatekintő művésznek alkotásai mindenkor megbecsült kincse ivoltak a magyar alkotó művészetnek. A müértők nemcsak szerették, megbecsülték ennek a magyar piktornak munkáit, de kétségkivül márkává is avatták. De nemcsak a magyar ég alatt ismert a neve, hanem a külföld is mint egyik legkiválóbb művészünket könyvelte el. Az utóbbi időben különben árva magyarságunknak egyetlen biztató öröme, reménye éppen a külföld előtt ismert magyar művészeknek a propagandája, kik alkotó kedvük, tehetségük, Istenadta művészetük békés, áldott fegyverével sikeresen küzdenek a magyar igazságért, a diadalmas élniakarásért. Ezeknek a jónevü, ismert pikturáju művészeknek egyike Pólya Tibor, aki bejárta a félvilágot és mindenütt sikert aratva hirdette éppen a fentemlített magyar tehetség lángolását és értékét.

Vasárnap nyilik meg 33 képből álló gyüjteményének kiállitása a Dérimuzeumban. Az anyag most van rendezés alatt és alkalmunk volt beszélgetni a kiállító művésszel. Debrecenben eddig ugy is csak hírből lismerték pikturáját, mig most alkalma lesz a valóságban is megismerni művészetét.

— Huszonöt éve foglalkozom a pikturával és ezalatt az idő alatt — kezdi beszédét Pólya Tibor — bejártam egész Európát és hosszabb időt töltöttem Amerikában. *Amerikában gyüjteményes kiállitásom volt, elsősorban New-Yorkban, de volt ott több előkelőség által kapott megrendelésem is. Igy megrajzoltam Coolidge elnök portréját is. Az autókirály Ford portréját is megfestettem, sőt igen érdekes incidensem is volt a dollármilliomossal.* A newyorki muzeum számára is vettek képeimből és Walker polgármestert is lerajzoltam. Nagyobb és igen szép sikerü tárlatom volt Canadában, Torontó nagy egyetemi városban is, ahol éppen az egyetem meghivására előadásokat is tartottam a magyar művészetről s külön a magyar pikturáról, tekintettel a mai nehéz helyzetünkre, mit az igazságtalan békekötés erőszakolt ránk.

— Londonban az angol király is vásárolt képeimből. Egyébként itt jegyzem meg, hogy három hétig voltam lord Rothermere, a magyarság nagy barátjának külön meghivására a vendége és ezen idő alatt megfestettem a lord portréját is.

— Meg aztán ki tudná most hirtelen előszedni 25 esztendőnek sikereit, küzdelmeit, ambicióit, munkáit. Éppen Amerika az, mely talán a legtöbbet foglalkozott velem, sőt talán többet, mint itthon. A legnagyobb lapok a lehető legkomolyabb formában ismertetnek Ig ykerültem olyan szerencsés helyzetbe, hogy a legelőkelőbb nevek viselőit sikerült lefestenem. Már fentebb is említettem, de most jut eszembe, hogy Banting professzor, a Nobeldijas tudós, aki az insulin felfedezője, ugyancsak velem festette meg a portréját. Széchenyi követünk Washingtonban, a felesége, Wanderbild Geadys szintén velem festette meg a képét.

— Egyik nürnbergi kiállitásom alkalmával reprodukálásra vették meg több képemet, mit aztán rövidesen Magyarországra is elhoznak forgalomba, mint színes nyomatot.

— És amire ugyancsak büszke vagyok, megfestettem a kormányzó portréját és igy a Főméltóságu Ur többször ült modellt nekem.

Aztán ujra küzd az emlékeivel, feltolódó sikereivel, külföldi és hazai eseményeinek, alkotásainak emlékeivel. 25 esztendő ezer eseménye, sok-sok alkotása, melynek eredménye 33 képben áll a debreceni közönség elé vasárnap a Déri-muzeumban, mint Pólya Tibor művészetének reprezentativ kollekciója.

Az uj köztemető ravatalozójáig kivezetik a villamos vasutat

A müszaki ügyosztály ad hoc bizottsága helyszini szemlét tartott a köztemetőig való villamos kivezetés ügyében. A templomtól mintegy hatszáz méterig terjedő szakaszon át kell helyezni a sineket a baloldalra.

A területhasználati szerződés értelmében a Csapó uccai villamos vasut mostani végállomásától számitva 1500 méter távolságra köteles a Hév. kivezetni a villamost, de még ebben az esetben is csak a sorompónál lenne a végállomás. A müszaki ügyosztály véleménye szerint innen még körülbelül 500 méternyire kell a ravatalozóig kiépiteni a villamost, hogy a köztemetői sugárut végpontjáig kiérjen.

Ey különben magának a HÉV.-nek is érdeke, mert természetesen sokal nagyobb lesz a forgalom, ha villamoson lehet végigmenni a köztemetőig, mintha még egy darabon autóbuszon kellene járni. Éppen ezért a HÉV. igazgatóságával megindit ják a tárgyalásokat és megkérdezi a város, hogy mibe kerül a sinnek hatszáz méter távolságon a baloldalra való áthelyezése, ugyan is ennek a költsége a szerződés szerint a várost terheli. A város a maga részéről szivesebben venné, ha végig villamost lehetne járatni és nem kellene autóbuszt beállitani.

Választási visszaélés miatt elitélt a törvényszék öt kortesvezért

A mult év novemberében tartott biharvármegyei választásokkal kapcsolatban a választási körzetben egy röpiratot terjesztettek. A röpiratnak »Egyesült Polgári Pártok« volt a címe és a külön jelölt ek névsorát tartalmazta, egyben azonban olyan kitételek is foglaltattak benne, amelyek a törvénybe ütköztek.

A röpiratot annak idején az ügyészség elkobozta, kiadói ellen pedig bünvádi eljárás indult. Ilyen előzmények után kerültek tegnap a debreceni törvényszék elé Erneszt József, Sz. Pozsári István, Pollár Mihály, Garzó Sándor és Ujhelyi István. Mind az öt ellen választási vétség miatt emelt vádat az ügyészség.

Tegnap tartotta ebben az ügyben a főtárgyalást a debreceni törvényszéknek dr Jankovich Jenő tanácselnök elnöklete alatt működő büntetőtanácsa. A vádlottak elismerték, hogy a röpiratot ők adták ki, ez alapon a bíróság bünösségüket megállapította és fejenkint 80 pengő pénzbüntetéssel sujtotta őket. Az itélet jogerős.

Székelyné Bészler Anna

Visnu csodája

Kapható a kiadóhivatalban és megrendelhető, kedvezményes 1.20P-ös áron a lapkihordóknál.

MálnásiMária

természetes alkalikus sós savanyuviz.

Influenza, asthma, torok, gége és légcső betegségeknél kitünő hatásu.

Gyomorégést azonnal megszüntet

Mindenütt kapható.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

November 21. péntek este:
Töltőtoll. Bérlet C). 9. sz.
November 22. szombat este:
Lila test. sárga sapka. Operett-premier.
Az esti előadások 8 órakor, a vasár- és ünnepnap délutáni előadások délután fél 4 órakor, a hétköznap délutáni előadások délután 3 órakor kezdődnek.

Szinházi iroda hirei :

Ma este C) bérletben harmadszor kerül szinre Fodor László pompás vigjátékujdonsága, a

Töltőtoll

mely minden eddigi előadásán viharos sikert aratott. A mai előadáson is a premier brilliáns szereplői játszák a darab főszerepeit.

Szombaton este mutatja be a szinház Szomaházy hires regényéből Békeffy László által feldolgozott és Lajtai Lajos, a Mesék az irógépről és Régi nyár hires szerzője által megzenésitett operettujdonságot,

Lila test, sárga sapka

címmel, melyre nagy szeretettel készül a szinház. A mesék az irógépről és a Régi nyár emlékezetes sikere a garancia arra, hogy most is kedves, romantikus, derüs, jókedvü mesét és vérbeli operett-muzsikát kap a közönség. Az operett főszereplői: Timár Ila, Erényi Böske, Tuboly Lujza, Antók Ferenc, Unger István, Misoga László, Kormos Ferenc, Sugár Misi, Dolinay Vilmos. Az ujdonságot Unger István rendezi és Szathmáry Endre vezényli. A Lila test, sárga sapka a szombati bemutatón kivül vasárnap és hétfőn este kerül szinre.

Vasárnap délután először kerül szinre mérsékelt helyárakkal a szinház nagysikerü, másik operett-slágere, az

Első tavasz

Timár Ila, Unger István, Antók Ferenc, Dolinay Vilmos, Barna Ancy, Misoga László, Pallay Manci, Fáskerti Mária, Kormos Ferenc és Erdődy Kálmán fellépésével.

JÓTÉKONYCÉLU MATINÉ VASÁRNAP DÉLELŐTT.

A Vásáry-féle nyomorenyhitő akció javára a szintársulat által rendezendő matiné sorozat második előadása vasárnap délelőtt lesz a szinházban, rendkivü lleszállitott helyárak mellett, a teljes társulat fellépésével. Legdrágább földszinti ülőhely 50 fillér. Jegyek válthatók a pénztárnál.

Uj tanárok eskütétele

A református főgimnáziumban és a kollégiumi polgári iskolához megválasztott tanárok, mégpedig Péter Zoltán a gimnázium német-magyar szakos, Félegyházy László a gimnázium rajztanára, továbbá Zilahy Zoltán és Veress Béla polgári iskolai tanárok az egyházkerület színe előtt letették a hivatali esküt. Az ünnepélyes aktus után dr Baltazár Dezső püspök intézett rövid beszédet hozzájuk, melyben vázolta előttük, hogy az egyház életének és jövendőjének egy lényeges része a tanárok kezében van. Kéri tehát őket, hogy a jövendőnek ezt a részét istápolják, fejlesszék, mert egy-egy ilyen részből alakul ki az anyaszentegyház boldog jövendője és amikor ezt elérjük, legyen a lelkiismeretük nyugodt, hogy a kötelességüket a maguk részéről megtették.

Az uj tanárok nevében Péter Zoltán gimnáziumi tanár válaszolt a püspök szavaira, megköszönte a bizalmat, melyet az egyházkerület előlegezett megválasztásukkal és kijelentette, hogy odaadó munkássággal fogják szolgálni az egyház érdekeit.

Megszünik Króh utóda Hegedüs

cég Dégenfeld-téri üzlete.

Önnek is érdeke, hogy az alanti olcsóságokból mielőbb vásároljon!

Bársony flanel mtr 1.28	Szövött barceht mtr 2.28, 1.98	
Téli harisnya 78 fillér, 1.18	Flor harisnya 98 fillér	Pamut harisnya 45 fillér
Zsinór barchet mtr 1.28	Bolyhos férfi zokni 98 fill.	
Kockás mintás téli harisnya 2.28, 2.98	Olasz bordás sportharisnya 2.90	Férfi harisnya mintás 78 fillér
Férfi ingek finom puplinból egész ing egy anyagból 6.90, 7.90	3 részes ágygarnitura 27.90-től	
Müselyem harisnya gyári hibás 98 fillér	Kusmik mosóselyem harisnya gyári hibás 1.58, 1.78	Napolitán mosó selyemharisnya 1.98, 2.48
Női téli kabát posztó imit. szőrmegallér és kézelővel 30.90-től	Gyermek téli kabát 6 évesig 18.90	
Nadrágtartó 78 fillér	Zoknitartó 59 fill.	Dupla széles sima ruhaszövet mtr 2.58
Goldberger bemberg parisette mtr 1.88	Bakfis téli kabát 27.90-től	
Kitünő kanavász mtr 88 fill., 1.18	Erős angin tolltartó mtr 88 fill. 1.18	Ing sefir mtr 1.28, 1.58
Diványtakaró 22.50	Dupla clott paplan 15.90-től	
Lepedő pamutvászon mtr 1.98	Paplanlepedő pamutvászon mtr 2.98	Gyapju sapka 75 fill.
Gyermek téli keztyü 1.38, 1.78	Gyermek téli mellény v. pulover 1.98, 4.90, 5.90	
Női gyapju oroszka 8.88, 9.80, 11.80	Férfi téli mellény 5.90, 7.90, 9.90	
Tenisz flanel mtr 68 fill.	Dival flanel mtr 1.68	
Angolos téli harisnya 1.28, 1.98	Gyapju téli harisnya sima 1.98	Gyapju selyemmel átszött harisnya csak világos szin, mig a készlet tart 1.48
Flanel maradék mtr 1.58	Téli férfi zokni 88 fill.	
Férfi gyapju harisnya 1.90, 2.50	Férfi flor mintás harisnya 1.98, 2.38	Különleges férfi flor harisnya 2.90, 3.30
Finom női hálóingek 5.90, 6.90, 7.90	Kézimunka függöny 8.90-től	
Hellas mosó selyemharisnya 3.30, 3.90	Rózsás flanel mtr 1.28, 1.48	Bársonyos flanel különlegesség mtr 1.98
Női téli kabát szőrmézve 39.90-től	Gyermek téli kabát szőrmézve 9—10 éveseknek 19.90	
Divat ruhaszövet mtr 7.90	Kabát posztó 140 széles mtr 5.90	Angolos kabátszövet 140 széles mtr 6.90
Különleges ruha és kabát bársony 5.90, 7.90	Intézeti téli kabát 29-től	
Puplin ing anyag mtr 1.98, 2.28	Csodaszép mintáju ruhabársony mtr 2.98	Cord sima bársony mtr 2.98
Falvédő szőnyeg 15.90	Rózsás paplan 12.90-től	
Divat gyapju sapka 1.58, 1.78, 1.98	Téli gyermek nadrág 2.98, 3.58	Női bélelt nadrág 2.98, 3.38 4.38
Női vagy férfi téli keztyü 1.58, 1.98	Gyermek gyapju oroszka 6.90, 7.90, 9.90	
Női divat gyapju kabát 8.80, 9.50, 12.—	Egész finom pulover 8.80, 11.80, 15.90	

Ottó-mise a Szent Anna uccai róm. kath. templomban

Mint tudvalevő, Ottó királyfi szerdán lépte át a nagykoruság küszöbét s ebből az alkalomból a debreceni római katholikus egyház Te Deumos istentiszteletet tartott. A Szent Anna templom már jóval tiz óra előtt zsufolásig megtelt a legitimizmus debreceni hiveivel. Az első padsorokat a társadalmi előkelőségek töltötték meg. Nagy számmal volt képviselve a polgári társadalom is. A Te Deum és a pontifikális nagy mise, melyet dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai prelátus, prépost-kanonok mutatott be, a papság teljes asszisztenciája mellett, — pontosan 10 órakor kezdődött meg. Mise alatt Csernus Gáspár tanár az „Isten segits királyok Istene!" kezdetü himnuszt énekelte, az istentiszteletet pedig a Himnusz hangjai fejezték be.

A nagykorusitás alkalmából a katholikus középületeket Debrecenben is fellobogózták.

A közönség soraiban a templomban ott láttuk Weszprémy Zoltán ny. főispánt, Klein László ny. tábornokot, Flohr János ny. altábornagyot, Ady Lajos tankerületi főigazgatót, dr. Láng Nándor egyetemi tanárt, Nábráczky István ny. őrnagyot, Wilhelms Emil bankigazgatót, Zalay János főreáliskolai igazgatót, dr. Liszt Nándor tb. szolgabirót, dr. Derekassy István főorvost, Mellau Márton apostoli kormányzói helynököt, dr. Lukáts József reálgimnáziumi igazgatót és másokat.

Karácsony előtt, ha készpénzzel vásárol, olcsó áraimból 10 százalék engedményt adok. — **Mentze Henrik** Piac utca 38.

Ascher Oszkár szaval vasárnap este a Bika nagytermében

A Nyugat és az Ady Társaság nagyszerü irodalmi ünnepe.

Páratlan érdeklődéssel várja a debreceni közönség azt a nagyszabásu irodalmi ünnepet, amelyet vasárnap este 8 órakor az Arany Bika disztermében rendez, a Nyugat irói nak közremüködésével a debreceni Ady Társaság. Természetes is ez a rendkivüli érdeklődés, hiszen ezen az estélyen három magyar költő lép fel, a legnagyobbak közül: Móricz Zsigmond, Kosztolányi Dezső s Oláh Gábor. Ezt az estélyt Ady Lajos nyitja meg s ezen az estélyen szavalni fog a Csokonai szinház nagyszerü, fiatal hősnője: Könyves Tóth Erzsi.

De sokan vannak Debrecenben, akik e fényes neveknél nem kisebb vonzóerőnek látják az Ascher Oszkár szereplését. Ascher Oszkárét, a nagyszerü és teljesen egyéni stilusu szavalómüvészét, akit Budapesten már régóta a magyar beszédmüvészet legkitünőbbjei közé számitanak s aki az utóbbi két évben többszöri szereplésével Debrecent is teljesen meghóditotta.

Jegyek még kaphatók a Hegedüs és Sándor Rt. és a Csáthy Ferenc Rt. üzletében, de már eddig is olyan nagyszámu helyet váltott ki a közönség, hogy tanácsos mennél előbb jegyet vásárolni. Helyárak: 2 pengőtől 50 fillérig; aki a Nyugatot járatja, vagy ujonnan előfizet rá, két ingyen-jegyet kap.

VARRÓGÉP

JAVITÁS
SZAKSZERÜEN
ÉS GYORSAN

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Debrecen, Piac-utca 79. sz.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti, november hó huszadikán:

Időjárásunk teljesen a nyugati ciklon hatása alá került. Az előoldali meleg légáramlás a talaj mentén levő hideg levegőt teljesen elmosva fokozatos felmelegedést okoz. A hőmérséklet még az esti órákban is emelkedőben van.

A meleg levegő behatolását lecsapódások isérték, ez eleinte hó alakjában ment végbe, később azonban esőbe ment át. A leesett csapadék mennyisége azonban nem tekintélyes, alig éri el a 4 mm-ert.

Mivel a ciklonokat újabb képződmények követik, az enyhe időnként csapadékos idő tovább fog tartani.

Időprognózis: **Jobbára borult és enyhe idő várható, esővel.**

——oooOooo——

— **Dr. Balázs László előadása a magántisztviselőknél.** Ismeretes, hogy a magántisztviselők ezévben szemináriumi előadásokat rendeznek, melyek során általános érdekü témákkal foglalkoznak a legkitünőbb előadók. Ez előadások során folyó hó 23-án, vasárnap délután félhat órai kezdettel, dr. Balázs László orvos következik: a „A tisztviselők egészségi problémái" cimen tart, rendkivül érdekes előadást A kiváló előadó éppugy, mint az aktuális téma, bizonyára ismét nagy hallgatóságot vonz majd a szövetség, — Thaly Kálmán ucca 14. szám alatti helyiségébe.

— **Ecsedi István előadása a Homokkertben.** Vasárnap, folyó hó 23-án, délután négy órakor tartja dr. Ecsedi István egyetemi magántanár előadását a homokkerti olvasóteremben, szentföldi útjáról. Előadását vetítettképekkel kiséri. Belépődij nincs.

— **Áthelyezett rendőrfogalmazók.** A nyiregyházi rendőrkapitánysághoz beosztott dr. Máthé Sándor rendőrsegédfogalmazót a belügyminiszter saját kérelmére a budapesti rendőrfőkapitánysághoz, — dr. Csige Sándor rendőrsegédfogalmazót pedig a debreceni rendőrkapitányságtól, szolgálati érdekből, a nyiregyházi rendőrkapitánysághoz helyezte át.

— **Előadás Egyiptomról.** Hétfőn, f. hó 24-én, délután hat órakor folytatja dr. Ecsedi István előadását egyiptomi útjáról, a Kollégium dísztermében. — Előadását vetítettképekkel kiséri. Belépődij nincsen.

— **Uj nyitási rend a Déri-múzeumban.** Debrecen sz. kir. város Déri-múzeuma, a téli hónapokban szerdán, csütörtökön és vasárnap, délelőtt 9—1 óráig van nyitva. Külföldiek és vidékiek a hét többi napjain, délelőtt 11—1 óráig, vezetés mellett tekinthetik meg a múzeumot, ötven fillér belépti-díj ellenében.

— **„A csillagos ég és az ember"** Ezen a cimen tart, nagy érdeklődéstől kisért előadást Erdős József f-gimn. tanár, a kiváló fiatal előadó, a KIE szabadegyeteme keretében, pénteken este félhétórai kezdettel, Piac ucca 7. szám első emelet. A terem fütve van, belépődij nincsen. Az előadás érdekes tárgya ritkán kerül a nagyközönség elé, igy külön is figyelmébe ajánljuk olvasóinknak.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** Pénteken délután 3.55 órakor, szombaton reggel 8 órakor, délután három órakor. Szombat kezdete pénteken délután 3.45 órakor és kimenetel szombat este 4.52 órakor.

Törvényszék elé került három cigány, mert csendőrvért akartak inni

Bizonyitékok hiányában felmentő ítéletet hozott a bíróság.

Hivatalból felhatalmazásra üldözendő becsületsértés vétségével vádolva került tegnap a debreceni törvényszék elé három kismarjai cigány napszámos: Budai Sándor, Budai Jenő és Budai József. A három testvér március elsején nagyobb munkabért kapott és ennek az örömére hatalmas áldomást csaptak a falu korcsmájában. Hamar berugtak és ekkor valami költői hajlam ébredvén fel bennük, magukköltötte nótát kezdtek énekelni.

— Nem baj, ha száz csendőr is jön ránk, mindnek megisszuk a vérét! — énekelték a cigányok, majd a rimnélküli énekben reprodukálhatatlan kifejezésekkel illették a csendőröket. Az éneknek megvolt a magyarázata is, ugyanis Budai Sándort egy alkalommal vasraverték a csendőrök és énekükben nyilván a bosszú nyilatkozott meg.

A tegnapi törvényszéki főtárgyaláson mindhárom vádlott tagadta, hogy ilyen éneket zengtek volna. Ők csak azt énekelték, hogy: »Majd vasravernek a csendőrök és elvisznek a vármegyeházára!« (Lehet, hogy ennek volt is valami alapja.) Tanukat is hallgatott ki ez ügyben a bíróság, akik azt vallották, hogy a cigányok csak egy csendőrről állították, hogy megisszák a vérét. Végeredményben a bizonyitási eljárás nem szolgáltatott elég bizonyitékot a vádlottak bünössége mellett és igy a törvényszék mindhármójukat felmentette az ellenük emelt vád alól. Az ítéletet a kir. ügyész elfélés végett megfelebbezte.

Vasárnapig marad nyitva a Turista Egylet ténykép-kiállitása

Rendkivül nagy érdeklődés mellett nyilt megvasárnap a Magyar Turista Egylet amatőr fényképkiállitása a Déri Muzeum kiállitási termeiben. A kiállitást eredetileg csütörtökig tervezte nyitvatartani a rendezőség, de tekintettel a nagy érdeklődésre, amivel a közönség a szép anyagot kiséri, a kiállitás vasárnap estig nyitva marad. A zsüri is megkezdte a munkáját, de olyan nagyszerü az anyag, hogy a dijak odaitélésénél rendkivül nehéz a zsüri helyzete és igy a végleges döntés még nem készült el, hanem csupán szombaton hozzák nyilvánosságra, hogy kiket dijazott a zsüri. A kiállitás iránt állandóan nagy az érdeklődés.

——oooOooo——

— **Világhírre** csak igazán jó gyártmányok tehetnek szert. Aspirin-tabletták az eredeti „Bayer" csomagolásban, immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és — amint számtalan szakvélemény igazolja — a világ összes országaiban általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer az oly gyakran fellépő hűléses betegségek, az azokkal együtt járó kellemetlen melléktünetek és sokszor súlyos következményei ellen való védekezésre.

— **Sikkasztási vád, hat mázsa burgonya miatt.** A soproni dologházból vezették tegnap elő, egy debreceni törvényszéki tárgyalásra Mikucz Sándor napszámost. Mikucz ellen sikkasztásért emelt vádat a kir. ügyészség, mivel 1928. évi novemberében Hegedüs Lászlótól, eladás végett átvett hat mázsa burgonyát, azt eladta, de az érte kapott negyvenkét pengővel nem számolt el a megbizójának. A tárgyaláson a vádlott tagadta a vádat, azt állitotta hogy a burgonyát nem bizományba, hanem a saját részére vette. Állitását a bizonyitási eljárás adatai nem döntötték meg, igy a kir. ügyészség vádját vele szemben elejtette és a bíróság Mikucz Sándorral szemben a bünvádi eljárást megszüntette.

— **A csepeli „SAS" házi gőzmosógép** bemutatását a Bika-szálloda éttermében, — tekintettel az óriási érdeklődésre, **pénteken 21-én és szombaton 22-én utoljára, délután pont 4 órakor** megismétli a feltaláló. Ezen határtalanul olcsó mosási rendszer annál nélkülözhetetlenebb minden háziasszonynak, mennél rosszabbak a gazdasági helyzet, mert sok pénzt, időt és munkát takarit meg, — azonkivül gyermekjáték lett a nagymosásból. A gép ára 80 pengő. Tizpengős havi részletre is. Próbára hazaküldik, ha telefonon, vagy levelezőlapon kérik is.

— **Ifj. Kovács János festőművész képkiállitása.** A nagy látogatottságra való tekintettel és a közkivánatnak engedve, meg lett hosszabbitva, november hó 23-ig vasárnap este nyolc óráig. A kiállitás a Kereskedő Társulat dísztermében, (Kereskedelmi iskola) nyitva délelőtt 10—2 óráig és délután 3—7 óráig. Utolsó nap este 8 óráig. Látogatás díjtalan.

— **A hadirokkantak, hadiözvegyek, és hadiárvák nemzeti szövetségének** debreceni sz. kir. városi csoportja, 1930. évi november hó 30-án, vasárnap délután három órakor, a Városháza nagytermében, rendkivüli közgyülést tart, melyre a csoport tagjai ezennel meghivatnak. A rendkivüli közgyülés tárgya: Elnök, alelnökök, ügyvezető igazgató választása és több választmányi tagságnak választás útján leendő betöltése. Dr. Varga Kálmán elnök. Elnökség megbizásából: Krucsói Szikszay Aladár irodavezető.

X **Képeskönyvek,** mesekönyvek, ifjúsági iratok, nagy választékban Bőhm Ferenc könyv-papirkereskedésében, Ferenc József út 7. szám. — (Bika-szálló mellett).

— **Gesztenyesütők kérelmei.** A hideg idő beálltával szezoncikk a sült, meleg gesztenye. Máris sokan fordulnak a hatósághoz ilyenirányú kérelmekkel. Dr. Vass Károly főjegyző konkrét esetből folyóan előterjesztést tett a polgármesternek, hogy a beérkező kérelmeket milyen szempontok szerint birálják el. Abban állapodtak meg, — hogy elsősorban a rokkantak azután a debreceni illetőségü szegénysorsuaknak adják ki az engedélyeket. Az elsőt már ki is adták a Kossuth ucca és a Batthyányi ucca sarkára Minden ilyen engedély március hó 31-ig terjedő hatályú.

— **A Debreceni Kereskedelmi Utazók Egyesülete,** ezúton hivja meg tagjait, hozzátartozóit és jóismerőseit szombat este tartandó barátságos összejövetelére. Klubhelyiség: Simonffy u. 7. szám.

X **Révai nagy lexikon,** teljes lüsz kötetben, szép példányok, félárban eladó. Megtekinthető Antalffy József könyv- és papirkereskedésében, Szent Anna és Varga ucca sarok. Telefon szám: 612.

— **A MANSz. házipari és iparművészeti kiállitása.** A MANSz. folyó hó 23-án megnyitandó házipari és iparművészeti kiállitására egybegyüjtött anyag a szombatesti sajtóbemutatón teljes szépségében és értékében fog kibontakozni. Györffy István egy. m. tanárnak, a budapesti néprajzi múzeum igazgatójának a megnyitás előtti előadását dr. Csürös Ferenc kultúrtanácsnok szavai vezetik be. Tekintettel arra, hogy a „Magyar népi himzések" cimen tartandó előadását vetitettképek kisérik, azt nem a Városháza, hanem a Déry-múzeum előadótermében, vasárnap délelőtt pontosan tizenegyórai kezdettel tartja az illusztris vendég. Belépődij nincs, de a nagy érdeklődésre számitva a MANSz. jegyeket ad ki, mellyek hivatalos helyiségében, (Széchenyi ucca 1. szám), még korlátolt számban átvehetők.

— **Máris meghirdetik a kadaresi csárdabérletre az uj árverést.** Mint megirtuk a kadarcsi csárdabérlet árverése rossz eredménnyel végződött. Előre látható volt, hogy a polgármester azt nem hagyja jóvá. Még be sem várják az utóajánlati határidő leteltét hanem minden további időveszteség nélkül máris meghirdetik az újabb árverést a csárda és a földbérlet kiadására.

Mozgószinházak müsora:

Apolló:

Ma fél 7 és 9 órakor.

A Reinhardt-szinházak legjobb erői felléptével!

EGY TEST, KÉT LÉLEK.
(Der Andere.)

Paul Lindar világhires drámája, hangos filmen. 9 felvonásban. **Fritz Kortner, Nagy Kató, Heinrich George és E. V. Winterstein** utólérhetetlen müvészi alakitásával.

Ezt megelőzi:

VIASZKOS SZÜZ.
Ellenállhatatlan bohózat.

Uránia:

Ma, háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor:

1. **A repülő szoknya.**
(Két felvonásos amerikai burlesz.)

2. **A Jazz király.**
(Részben magyarul beszélő, végig szines, amerikai hangos film, 14 felvonásban. Főszereplői: Paul Whiteman, John Boles, Lucie Dorain.)

Szombaton háromnegyed 3-kor és vasárnap 11-kor **ifjusági előadás.**
A következő müsor:
Az orvos titka.
Száz százalékos magyar beszélő **film.**

Vigszinház:

Péntek, szombat, vasárnap, november 21, 22 és 23-án:
Leszállitott helyárak!
Liane Haid
kiváló alakitásával:
JÁTÉK A FÉRFI-SZIVVEL.
Egy detektiv-kisasszony kalandjai, 10 felvonásban.
Azonkivül:
Richard Talmadge
vakmerő bravur-főszereplésével:
„C", AZ ÁLARCOS LOVAS.
Spanyol szerelmi regény, tiz felvonásban.
Előadások kezdete hétköznap fél 7 és 9 órakor; vasárnap fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor.
Vasárnap délelőtt 11 órakor:
ifjusági előadás.

Debreceni előadók Nyiregyházán

Arra a kulturális kapcsolatra nézve, amely Debrecent a vidéki városokkal összeköti, feljegyzésre érdemes esemény színhelye volt e hó 19-én a nyíregyházi leánykálvineum, mely intézet igazgatóságának meghívására ment ki városunk előadóinak egy kisebb csoportja, hogy a leánykálvineum közművelődési estélyének műsorát kitöltse. Ez alkalommal dr *Bartha* Károly a székely népköltés remekeiről tartott előadást s hozzá nagy bőséggel nyujtott szemléltetést a jelesebb gyüjtők műveiből és saját gyüjtéséből vett bemutatásokkal. Az előadótermet zsufolásig megtöltő hallgatóság nagy figyelemmel és tetszésnyilvánításokkal honorálta az előadást, különösen mély hatást tettek az összékely balladák dr Soblammadingerné *Veress* Irmuska kiforrott művészi előadásában, továbbá a lirai dalok sorozata a bujdosó nótáktól a tréfás és gúnyos dalokig, melyekhez valóban szakavatott zongorakiséretet *Bodnár* Lajos, a kollégium tanítóképzőjének tanára nyujtott, a magyar népzene lelkes tanulmányozója. E dalok egy részét *Oláh* Emil, a városi zeneiskola tehetséges tanítványa adta elő magasfokú gyakorlottsággal; a nyíregyházak közül *Dobó* Sárika társult hozzá meglepő kellemes hanganyaggal és ritkaságszámba menő előadókészséggel, aki a kálvineumi növendékek énekes csoportjának kiváló érzékkel tanította meg a balladák sajátos régi dallamát.

—oooOooo—

— **A magyar zenészek sorsa a Felvidéken.** Nyitráról jelentik: A kémkedés gyanúja miatt letartóztatott magyar zenészeket szabadlábra helyezték de kiutasították őket Csehszlovákiából

— **Az „Árpád" B. E. Bethlen törzs táborozása.** Szerdán este tartotta az „Árpád" B. E. theológus Bethlen törzse bibendi táborozását, a Keményféle vendéglőben. Szabados László a „Szeretet, barátság és a magyar nóta" nevében lendületes szavakkal nyitotta meg a táborozást s üdvözölte a vendégeket s az első poharat Horthy Miklós kormányzó egészségére ürítette. Szakács József vezetésével a zenekar szivből jövő magyar nótákat játszott. Kovács József nagy hatással előadott szavalata után Szabados József nyári élményeiből adott elő. Utána ifj. Barcsa János nagy érdeklődés és tetszésnyilvánítás mellett olvasta fel szellemes humoru kritikáját. Majd a törzs zenekara a Szakács József. Domby Béla s Molnár Vince által irt „Ancy" bált adta elő, nagy tetszésnyilvánítás közepette Domby Béla saját énekkisérete mellett. Kocsis Béla kegyeletes szavak közepette megemlékezett Trianonról s nemzeti katasztrófa miatt idegen földön élő rabtestvéreinkről s fájó s szivbe markoló szavakkal ecsetelte e szomoru jelent. A táborozás hivatalos részét a törzsfőhelyettes imája után a törzsfő berekesztette. —
(cs. s.)

— **Szeged újra felakar irni a rendőrségi hozzájárulás ügyében.** Szeged városa aziránt kereste meg Debrecent, hogy támogassa azt a felíratát, melyet a kormányhoz intézett az államrendőrség fenntartásához való hozzájárulás elleni tiltakozás tárgyában. A polgármester nem javasolja Szeged kérelmének teljesitését azért, mert Debrecen a költségvetés tárgyalása során már intézett ilyenirányú felíratot a kormányhoz, újabb felíratnak pedig nincs értelme.

— **Megjött a hangja Galli Curcinak,** aki — mint ismeretes — csunyán meg bukott a Városi Szinházban. Most Londonban lép fel az amerikai énekes nő és szerepléséről minden londoni lap jó kritikát ir.

Titokzatos fejsebbel meghalt a debreceni klinikán egy vidéki földmüves

Titokzatos halálesetet jelentett a debreceni sebészeti klinika tegnap délelőtt a debreceni kir. ügyészségnek. Ezelőtt néhány nappal szekérrel behozták a sebészeti klinikára Gellén Sándor pilistanyai, 37 éves földmüvest, akit eszméletlen állapotban találtak a tanya udvarán. — Gellén a sebészeti klinikán meghalt. Mikor felboncolták, a koponyán egy nagy sebet találtak, amely minden valószinüség szerint a halált is okozta.

Dr. Mező Sándor, a kir. ügyészség elnöke inditványt tett a központi vizsgálóbiróságnak, a vizsgálat elrendelésére. Most már Preineszberger Jenő tanácselnök, vizsgálóbiró vette kezébe az ügyet, aki kiszáll Pilistanyára és ott helyszini nyomozást fog lefolytatni. A helyszini szemle eredményétől függ, hogy Gellén Sándor halálát idegen beavatkozás idézte-e elő, amire az eddigiek után itélve, igen nagy a valószinüség.

— **Padlást kap a hortobágyi nagy állás,** mely igy, ahogy most áll, igen hideg. A munkálat végrehajtása 2.400 pengőbe kerül. A fedezetet a szatmártelki iskolaépitésnél megtakarított összeg képezi.

— **Egységespárti gyülés Tetétlenen.** A kisgazdapárt a hajdúvármegyei Tetétlen községben régi szervezetének újra alakitását határozta el és e-célból folyó hó 23-án, vasárnap értekezletet és utána nyilvános gyülést tart, melyre meghivták a püspökladányi kisgazdapárt vezetőit is, hogy a jövő hónap folyamán tartandó megyebizottsági tagsági tagok választásán, közös listával indulhassanak a választási küzdelemnek. Tetétlen a püspökladányi kerülethez tartozik és eddig Tetétlennek nem volt képviselete a vármegye törvényhatósági bizottságában. Mint értesülünk, a választásra már erősen készülődnek a két községben. A kisgazdapárti listán a listavezető ismét dr. Petri Pál, vallás és közoktatásügyi államtitkár lesz. Egyhangú megállapodás szerint Püspökladány Kéri Jánost jelöli, mig Tetétlenen Gere Géza igazgatótanitót és Tóth Ferenc kisgazda jelölése mellett foglalt állást a kisgazdapárt. A püspökladányi kerület 8 rendes és 4 póttagot választ, Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságába. Az egységespárt jelöléseit a többi helyekre a tetétleni gyülésen fogja végleg eldönteni.

— **Kultúrdélután az Iparoskörben.** A Debreceni Iparoskör és az Iparos Ifjúság Önképzőköre, vasárnap folytatja sorozatos kultúrdélutánjait, az Iparoskör dísztermében. A bevezető előadást ez alkalommal a Keletmagyarországi Rádió Társaság tartja meg, a rádió diadaláról. Az ének és zeneszámokon kivül egy vígjelenet és egy egyfelvonásos vígjáték szerepel müsoron. Különleges siker elé néz Szilágyi Antal kuplé száma, amelyben a legujabb sláger-kuplék kerülnek bemutatásra.

— **Segélykérés.** Kaptuk a következő sorokat: Én egy szegény, beteges, rokkanft-anya vagyok. Hat kis gyermekem van, négy tanköteles s nagyon nehéz napokat élünk. Élelmünk, ruházatunk nincsen, hideg a szobánk. Iskolába nem tudom küldeni gyermekeimet, nincs ruhájuk, fázunk és éhezünk. Nagyon szépen felkérem azon nemesszivü embereket, hogy legyenek szivesek rajtunk segiteni, mert lakbérem is 2 fertály van fent és perelve vagyok, nem tudom fizetni. Kérem szépen bárminemü adományt tessenek számunkra juttatni. A jó Isten áldja meg érte. Én már gyenge vagyok, a sok szenvedésnek áldozata vagyok, csak hat kedves gyermekemet sajnálom. Segitsenek rajtunk, ne pusztuljunk el. Cimem: Varga Ernőné s hat kisgyermeke, Böszörményi út 85. II. sor. 17 ajtó.

— **Letartóztatták a gázoló motorkerékpáros-bajnokot.** Zamecsnik Tivadar, ismert motorkerékpárosbajnok tegnap éjszaka motorkerékpárjával elütött egy tizenhétéves fiatalembert, akinek eltörte a lábát. A vizsgálat megállapította, hogy Zamecsnik részegen vezette a gépét, mire a rendőrség letartóztatta.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban, Tajldajsz szombatján:** Pénteken este három óra ötven perckor. Szombaton reggel egynegyednyolc órakor, délelőtt fél 11, délután félnégy órakor. Szombat kimenetele négy óra harmincöt perckor. A Kápolnás uccai templomban reggel félnyolc órakor, egyébként pedig, — mint a Deák Ferenc uccai templomban. — Hétköznapokon reggel háromnegyedhét órakor. Délután egynegyedöt órakor. Az elnökség.

— **A „Werbőczy" B. T. müsoros táncestélye, az Arany Bika éttermében.** A „Werbőczy" B. E. programmjának megfelelőleg tagjait nemcsak kultúrális és sportszerü nevelésben kivánja részesiteni, hanem a társadalmi élet minden megnyilvánulásában otthonossá akarja tenni. Ezen cél elérésére az egyik szerény eszköz az ifjúság múlatnivágyásának kihasználása tánciskolák, táncestélyek és dísztáborozások rendezése által. Amint értesülünk, — november hó 23-án, 9 órai kezdettel, az Arany Bika éttermében, ilyen irányban is meg teszi az első lépéseket a Werbőczy B. E. és első tánciskolájának befejezéseként müsoros táncestélyt fog rendezni. A müsor, — mely az estélyt be fogja vezetni, — hivatva van megteremteni azt a közvetlen és családias hangulatot, amely minden bajtársi összejövetelnek és kisebb tánc estélynek jellemzője és amely bajtársi szellem lehetetlenné tesz minden merevséget és feszes hangulatot. A rövid müsor után a Bika-éttermében, tizenkét tagú zenekarának muzsikája mellett táncol az ifjúság, reggel öt óráig. A rendezőség ezúton is felkéri a hölgyeket, hogy tekintettel a nehéz gazdasági viszonyokra, szíveskedjenek mellőzni a fényes toaletteket. — A rendezőbizottság tagjai: sz. Nagy Sándor vezér, Rózsa Tibor alvezér és Kiss Sándor udvarnagy, állandó működést fejtenek ki és mindent megtesznek az est sikere érdekében. Remélik is, hogy a bajtársi életet figyelő és a jogászmulatságokat kedvelő, keresztyén úri középosztály most sem fogja cserbenhagyni ezt a törekvő ifjúságot.

— **Százéves magyar grófnő.** Szombathelyről jelentik: Gróf Erdődy Ferencné a vépi Erdődy grófi család összes tagjainak jelenlétében, tegnap ünnepelte századik születésnapját, a vépi kastélyban. A nagyasszonyt ez alkalommal a vasmegyei úricsaládok, valamint az arisztokrácia is nagy számmal kereste fel jókivánságaival.

— **Olcsón kérték a burgonyáját, — ingyen osztotta ki a szegényeknek.** Egy soroksári gazdálkodó, tiz métermázsa burgonyát vitt eladni a dunaparti piacra, ott azonban nem ígértek megfelelő árat érte. A gazdálkodó erre visszafordult a kocsijával és a soroksári határban levő nyomortelepen ingyen osztotta szét a burgonyát.

— **A boltbérek leszállitása.** Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt ötven tagu küldöttség kereste fel Ernst Sándor népjóléti minisztert és kérte, hogy avatkozzon bele a boltbérek leszállitásába. A népjóléti miniszter azt kérte, hogy terjesszenek be hozzá javaslatot a boltbérek leszállitására nézve.

Fehértói Dániel

temetkezési vállalatának
Dégenfeld tér 4. sz.
Telefon 11—85.
temetései:

özv. Ladányi Mihályné sz. Balogh Zsuzsánna, életének 76-ik, özvegységének 8-ik évébtn elhunyt. Temetése f. hó 22-én, délután két órakor lesz a Nagytemplomból a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Hatvan uccai temetőbe.

Bakk József földbirtokos, életének 53-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én, délután három órakor lesz Debrecenből Büdszentmihályra szállitva, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után az ottani sirkertbe.

—oooOooo—

Anyakönyvi hirek

Születések: Dr. Dudinszky Emil földbirtokos, fiú Emil. — Kiss Imre földmives, fiú József. — Kovács János tiszt. fiú Barna. — Tóth István ács, fiú István. — Kiss Lajos cipész, lány Mária. — Szilágyi János kocsis, leány Mária. — Sán Márton munkavezető, leány Erzsébet.

Eljegyzések: Tányér Fülöp—Dányi Eszter. Kovács Lajos—Farkas Etelka. Kiss József—Forgó Erzsébet. Kovács Imre—Molnár Zsuzsánna.

Halálozások: Kecskés Albert ref. 81 éves, Kishegyesi út 40. szám. — Bak József ref. 53 éves, Büdszentmihály. özv. Domokos Antalné ref. 36 éves, Földes. — Gellért Sándor ref. 30 éves, Nyirbátor.

—oooOooo—

— **Kántus ünnepély.** A Kollégiumi Kántus a ceglédi és karcagi, gazdag sikerek után ez uj iskolai évben bemutatkozik a debreceni közönségnek is, folyó hó 22-én, délután ötórai kezdettel tartja ezt a bemutatkozó ünnepélyt, Vajdai-Nagy Lajos és neje Dobozi Erzsébet kegyes alapitók emlékére. A gazdag müsort a Kántus nyitja meg, majd a felügyelő tanára, dr. Szentpéteri Kun Béla rektor mond megnyitó beszédet. A müsort Domby Béla novellája, Misley József és Tassy Béla szavalatai, Szabó Pál s Veress Lajos theológusok zeneszáma, Kállay Imre szóló éneke s Szakács József, — Molnár Vince, Zsatkovics Endre Szabó Pál hegedükisérete teszik gazdaggá, s színessé és értékessé. Erre a kegyeletes bemutatkozó ünnepélyre minden megértő s az ifjúságot szerető, művészetért lelkesedő egyént, szeretettel hiv és vár a Kántus Vezetősége.

— **A debreceni Sakkör bajnoki versenye.** A kör bajnoki versenyén a keddi negyedik fordulón csak a dr Hausner—Torma játszma fejeződött be döntetlen eredménnyel, míg a többi négy játszma függőben maradt. A szerdai függő napom ebből kettő befejeződött, míg a másik kettő továbbra is függő maradt. Szerdán Dalmy nyert dr Barabás ellen, aki ezzel első versenyét tszenvedte, vezető állását azonban továbbra is megtartotta. Mayer nyert dr Kocsis ellen s kétszeri megszakitás után befejeződött a Barcza—Kovács játszma is. Ezt Barcza nyerte meg. Döntetlenül végződött még a Friedmann—Kónya játszma. A versenyzők állása a negyedik forduló után: Dr Barabás 3, Barcza 2 (2), Mayer 2 (2), dr Kocsis 2, Kónya 1 és fél (2), Torma 1 és fél, Dalmy 1 (2), Friedmann fél (2), Kovács fél (2), dr Hausner fél (1), Kiss fél (1). A zárójelben levő számok a függő játszmák számát jelzik. Ma a következő párok mérkőznek: Dr Kocsis—Kónya, Dalmy—Kovács és dr Barabás—Torma, míg a Kiss—Friedmann és dr Hausner—Mayer játszmák az esetleges függő játszmákkal együtt szombaton este kerülnek eldöntésre.

Ismét betörtek egy hentesüzletbe

A betörők az utóbbi időben a hentes üzleteket szemelték ki működésük szinhelyéül, ahol könnyen operálhatnak és a zsákmány könnyen értékesithető és felhasználható. Tegnap éjszaka Fülöp István hentes Hatvan u. 69. sz. alatti hentesüzletét törték fel ismeretlen tettesek és onan 30 kg. zsirt és különböző hentesárukat loptak el. Fülöp István feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, ahol a nyomozás megindult.

——ooo0ooo——

— **Debreceniek tanulmányozzák a szegedi adóhivatali adminisztrációt.** Szegedről jelentik: Kedden délelőtt Szegedre érkezett Balla Bertalan debreceni adóügyi tanácsnok és Sarkady István adóügyi főellenőr, a szegedi városi adóhivatal adminisztrációjának tanulmányozására. Debrecen város kiküldöttei megérkezésük után látogatást tettek Pálfy József dr. h-polgármesternél, aki a legnagyobb készséggel ajánlotta fel Szeged hatóságának a támogatását a tanulmányozásához.

X **Bartalis tánciskolájában tanúljon** ki szépen akar táncolni. Minden vasárnap délután és este össztánc, Simonffy ucca 1-C. második emelet.

— **Szép sikerrel zajlott le a „Vasvári Pál" Kör teaestélye.** A gör. kath. egyetemi hallgatók Vasvári Pál Köre nagy siker mellett rendezte a Gambrinusban első teaestélyét. Nagyszámu és előkelő közönség töltött kellemes estét végig oly jó hangulatban, hogy az sokáig emlékeztes lesz és sokan beszélnek róla városunkban. Az illusztris vendégeket a kör diszelnöke, Papp Gyula gör. kath. parochus, szentszéki tanácsos fogadta, a háziasszony tisztét pedig Papp Gyuláné urasszony látta el, akinek különben is köztudomásu szimpatikus egyénisége, nagy agilitása és rendezői tehetsége, amelyeket ez alkalommal mind a kör estélyének sikere érdekében fejtett ki. A siker elérésére Dankó Jolán és Papp György orvosszigorlók működtek még közre, magának az estélynek sima lebonyolitásáról pedig kitünőnek bizonyult rendzőgárda gondoskodott. Az urnők és urleányok közül a következőket sikerült feljegyezni. *Urasszonyok:* Dr Hauserné, Ormós Lajosné, Szilágyi Dezsőné, Kubinyi Béláné, Ruténvi Árpádné, Bacsó Károlyné, Thuróczy Istvánné, dr Báthory Sándorné, dr Berényi Gáborné, Feketéné, Rachbauer Jenőné, Vecsey Antalné, Vachinger Róbertné, Benkő Lajosné, Járdánházi Berényiné, Szelei Sándorné, Sz. Nagy Józsefné, Szabó Lajosné, dr Szabó Gusztávné, Kovács Gyuláné, Vitéz Deák Lajosné, özv. Gyermán Imréné, dr Papp Endréné, Nagy Györgyné, Tóvölgyi Béláné, Bészler Károlyné, dr Aba Ervinné, Szmerekovszkyné, dr Ruténvi Árpádné, dr Erdélyi Gézáné, Jakab Árpádné, Szvirima Teofilné, Tőkés Gáborné. *Urleányok:* Orosz Patya, Vecsey Piri, Koner Piroska, Szabó Matild, Király Julia, Némethy Katóka, Thuróczy Ilona, Pogány Valéria, Ormos Zsófia, Molnár Ilus, Porcsán Titi, Benkő Böske, Ondod Böske, Vay Évike, Daridav Piri, Vajna Mária, Bacsó Mimike, Fekete Blanka, Kupay Eszter, Szilágyi Erzsébet, Darkó Jolán, Árkossy Margit, Odor Böske, Szabó Magduska, Zsatkovics Erzsébet, Berényi Gabi, Subajda Livia, Zvic Livia, Szmerekovszky Éva és Erzsike, Ruténvi Nóra, Molnár Ilus, Tőkés Katóka, Papp Cimbi, Sz. Nagy Babi, Kovács Maca, Horváth Irén, Hevessy Margit, Papp Margit, Bonda Margit, Exterde Alma, Bacsó Melinda, Gyermán Julia, Aba Cuncika, Tohuczy Bubi, Szabó Dundus, Szabó Nusi, Kerékgyártó Irén.

SPORTHIREK

Jól mozgott és biztató formát árult el a Bocskay a mai tréningen

Óriási a közönség érdeklődése a szezon igazi derbi meccse, a vasárnapi III. kerület—Bocskay mérkőzés iránt.

Vasárnap az ez idei bajnoki mérkőzések legfontosabbikát vívja meg a Bocskay a Diószegi-úton a III. ker. FC kitünő csapatával, amely ez idei remek eredményeivel a tabella élcsoportja méltó tagjának bizonyította magát. Legfontosabb és legnehezebb ez a mérkőzés azért, mert ezen van a legnagyobb tét, az, hogy eljut-e a Bocskay az őszi szezon végére arra a helyre, amelyet még vidéki csapat csak egyszer ért el, a harmadik helyre, vagy pedig eljut oda is, ahol vidéki csapat még nem volt, a második helyre, a legjobb magyar csapatok sorába. A III. kerület természetesen minden erővel védi pozicióját, amelyet jogosan és reményteljesen fenyeget a Bocskay — kétségtelen, hogy ebből a nagy rivalizálásból a szezon legizgalmasabb mérkőzése igazi derbi jellegü meccse áll elő, amely iránt máltán érdeklődik nemcsak Debrecen város sportközönsége, hanem az egész Tiszántul is. A III. kerület mérkőzésen ismét oda vonzza a jó sport, a szép futball mindazokat, akik a nagy meccseken jelen szoktak lenni, hiszen a III. kerület eredményei megindokolják azt, hogy a közönség várakozásában az Ujpest, Ferencváros és a Hungária meccsel egyenrangu a III. kerület mérkőzés.

A mérkőzésre a jegyeket a Máv. menetjegyiroda (Piac ucca 56.) árusitja.

A JOBBSZÁRNYNÁL JOBBAN JÁTSZOTT A BALSZÁRNY A TRÉNINGEN.

A vasárnapi nehéz mérkőzés előtt csütörtökön délután tartotta a Bocskay rendes tréningjét, amelyen a játékosok teljes számban kint voltak. A Bocskay rendes tréningpartnere, a DVSC volt most is az ellenfél. A Bocskay jó formát mutatott. Az első percekben Vampetics volt a center, mert Teleki késett s jól is mozgett, mint center, sőt szép gólt is lőtt. Utána azután halfba ment és Teleki dirigálta a csatársort. Utána Bogdán öngólt vétett, majd Mátéffy lőtt szép gólt. A negyedik gólt is Mátéffy lőtte Horváth szép akciójából, míg az ötödik gólt Teleki rugta be.

A tréning örvendetes meglepetése volt, hogy *a Bocskayban a balszárny sokkal jobban mozgott, mint a kitünő Vince—Markos-szárny* s ez a legnagyobb dicséretük. A közönség melegen ünnepelte a csatárokat s többször bekiáltották: — *Csak igy vasárnap is.*

A csapat különben ugyanaz lesz, mint amely a Kispest és Pécs-Baranya ellen győzött. Molnárnak fáj a lába, de azért játszik vasárnap, bár Baik is készenlétben van. Az a hir, hogy az ujpesti tartalékcsapat hátvédjét, a fiatal *Dormost leszerződteti* a Bocskay, még nem valószinü és vasárnap semmiképpen sem játszik. A Bocskay először meg akar győződni Dormos képességeiről.

A III. kerület elleni mérkőzést különben élénk érdeklődés előzi meg.

BIRÓKÜLDÉS.

A vasárnapi amatőrmérkőzések vezetésére a bíróküldő bizotiság a következőket küldte ki. *Debrecenben:* DVSC—NyTVE, bíró Szántó; DTE—Nyíregyházi MTK, bíró Scheitzner; DKASE—NSE, bíró Mogyorássy. *Kisvárdán:* KSE—DEAC, bíró Dittler. *Püspökladányban:* P. MÁV—Debreceni Textil, bíró Róth. *Mátészalkán:* MTSE—Ny. ÖTSE, bíró Bakó. *Nyíregyházán:* Ny. KISE—DMTE, bíró Schön. — II. oszt. Szövetségi Serleg. DEAC II.—DGASE, bíró Nagy.

A Bocskay—III. kerület ligamérkőzés határbírái Szabó Kálmán és Sass Béla lesznek.

A DEAC

atlétikai szakosztálya péntek délután 7 órakor az egyetemi körben szakosztályi ülést tart, amelyen kiosztásra kerülnek a MOVE bajnoki kerületi egyéni és csapatbajnoki érmek, azonkívül club- és egyetemi rekordok hitelesítése és a téli tréning megbeszélése az ülés legfontosabb tárgyai. Az ülésre a szakosztály tagjainak pontos megjelenését kéri a *vezetőség.*

FELHIVÁSOK.

Felkérem a Vargakerti FC összes játékosait, hogy folyó hó 22-én este fél 8 órára a szokott helyen megjelenni szíveskedjenek fontos megbeszélés végett. *Szilágyi Mihály* ügyv. elnök.

Felkérem a Bőrös SE összes játékosait, hogy folyó hó 21-én a katonapályán 2 órára és este a szakosztályi ülésre pontosan jelenjenek meg. — *Elnökség.*

A DTE ma, pénteken este 8 órai kezdettel futballszakosztályi ülést tart az Arany Bika clubhelyiségben, melyre a játékosok teljes számban való megjelenését kéri a *vezetőség.*

Felhívom a Csapókerti FC összes játékosainak figyelmét, hogy f. hó 21-én 7 órára szakosztályi gyülésen pontosan jelenjenek meg. *Intéző.*

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A terménytőzsdén barátságosabb hangulat mellett jobb irányzat érvényesült, miután a kontremin, amely már tegnap is erős fedezővásárlásokat bonyolított le, ma ezt a tevékenységét folytatta annyival is inkább, mert Liverpoolból 1 pennyvel magasabb árfolyamokat jelentettek. Ennek következtében alig volt szükség arra, hogy az intervenció vásároljon, mivel anélkül is tartani tudta az árakat, amelyek a buzánál átlag 15 fillérrel magasabbak a tegnapi zárókurzusnál. A helyzet annyiban nem változott, hogy a huszfilléres deport még mindig fennáll, amennyiben a májusi buza 20 fillérrel olcsóbb a márciusi buzánál, annak bizonyságául, hogy a kontremin nem bízik abban, hogy a márciusi terminusra eleget tudjon tenni szállitási kötelezettségének. A tengeri irányzata is javult és májusi tengeriben az első kötés 13 fillérrel magasabban alakult ki a tegnapi záróárfolyamnál.

A készárupiaco nugyancsak barátságosabb a hangulat.

A készárupiac hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg 13.65—14.30, 78 kg 13.80—14.45, 79 kg 14.00—14.75, 80 kg 14.05—14.90, 81 kg 14.05—15.10, rozs pestvidéki és más 7.90—8.10, korpa 7.15—7.30. Lisztárak változatlanok. Irányzat barátságos, a forgalom közepes.

Jóváhagyták a földbérleszállitást.

A belügyminisztertől leirat érkezett a városhoz, melyben a közgyülés által elhatározot tföldbérleszállitást és fizetési halasztást jóváhagyta.

Hazahajtják a jószágot a Hortobágyról.

A hideg idők beállása folytán a jószágállományt már nem igen lehet kint tartani a Hortobágyon. Éppen ezért a városi jószágállományt is hazahajtatták a pusztáról.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város szikgáti gazdaságában mintegy 800 kilogramm, darabonként 60—80 dgk. súlyú ponty kerü lértékesitésre. Az értékesítés módozatai felől az érdeklődőknek közelebbi felvilágositással szolgálok naponta este fél 7 és fél 8 óra között a városgazda hivatalban, Dégenfeld-tér 5. szám alatt, vagy kint a gazdaságban minden délelőtt (vasárnap is). Telefonon érdeklődők 2—97 alatt reggel 8—9 és délben 12—2 között szíveskedjenek hívni. Akik a helyszinen óhajtanak érdeklődni, kívánatos, hogy jövetelüket telefonon előre jelentsék be.

Debrecen, 1930 november 19.

Murakőzy intéző.

Érdekes lelet

Egy Mária Terézia korabeli óránák, egy igen értékes díszét, ami ezelőtt 40 évvel egy költözködés alkalmával elveszett, Debrecenben találta meg egy dunántuli uriasszony.

Különös meglepetésben és örömben részesült egy dunántuli urinő, aki rokonai látogatására jött Debrecenbe. Ugyanis az urnő ezelőtt 40 évvel, költözködés alkalmával elvesztette dédszüleiről reá maradt antik-órájának egyik díszét. Végtelenül bántotta, hogy a még dédszüleiről örökségben rámaradt antik-órájának dísze hiányzik s ha az ország bármely városában rokonai látogatására indult, az volt az első, hogy minden városban, ahova érkezett, felkereste a műkereskedéseket, hát hogy ha egyszer rátalál. S mi történt?! Értékes órájának darabját megtalálta az Ingóságközvetitőben. Tehát azért mondjuk és ismételjük százszor és százszor: ha valakinek bármire szüksége van, mielőtt szükségletét beszerezné, legelőször jöjjön az Ingóságközvetitőbe, mert ott a legszerényebb igénytől, a legmagasabb izlést kielégitő butorok, Mária Terézia korabeli komótok, vitrinek, könyvszekrények, szekrények, ebédlőasztalok, antik székek, fotelek, stb.

VASBUTOROK
sodrony ágybetétek, matrac párnák stb. a
Debreceni Vasbutorgyár Rt.
elismert legjobb minőségü gyártmányai gyári árban beszerezhetők
Sesztina Lajos és Tóth Gyula cégeknél
Takarékossági könyvre is.

Kellető gépek
furnerok, vasalások **Bészler Lajosnál,** a csonkatorony mellett

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Független
szerény magánosnő ösmerettségét keresem — szórakozás céljából. — Teljes című leveleket „Korrekt" jeligére a kiadóhivatalba. 1666

Alkalmazást keres nő

Bejárónő
ajánlkozik, megbizható fiatalasszony, úricsalád hoz, Kölcsei ucca 3. sz. házmesternél. 1673

Alkalmazást keres férfi

Hölgyfodrász
és úri fodrászsegéd — állást keres. Cím a kiadóban 1654

100 P
óvadékkal jó megjelenésü fiatal nős ember megélhetést nyujtó állást keres. Sámsoni-út 35. sz. 1661

Betöltendő állás nők részére

Harisnya
stoppolásra házhoz két pengőért, napszámosnőt keresek Simonyi út 19. szám.

Egy leány,
felvétetik, aki mindennemü házidolgot elvégez, Lorátffy ucca 6. 1681

Alkalmazást nyer férfi

Kovácstanuló
felvétetik Kassai ut 11. Magyar. 1255-21

Fodrászsegéd
jómunkás, kisegíteni felvétetik s egy tanuló, Hencz fodrász, Mester ucca 41 szám. 1672

Palántos
dinnye terméshez felesmunkásokat keresünk. Jelentkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth u. 1678

Bútor

Eladó
egy sötét mahagóni forgatható íróasztalszék, Eötvös ucca 34 1670

Komplett
hálószoba eladó. Szent Anna ucca 35 1675

Kétágyas
bútorozott szoba azonnal kiadó. Virág ucca 7. sz 1628

Széchenyi-út
21. alatt egy parkettes bútorozott szoba előszobával, villany és cserépkályhával, esetleg teljes ellátással december 1-re kiadó. Ugyanott egy szoba, konyha mellékhelyiségekkel mellékhelyiségekkel és 350 négyszögöl kertföld eladó. 1577

Hangszer

Columbia
gramofon keveset használt 45 darab lemezzel eladó. Hajnal uccai bérház A. I. 5. 1621

Egy
elsőrendü rádió olcsón eladó, Arany János u. 30. szám. Bj.

Gazdasági eszközök

Béreséplési
vállalattal egy 8-as Máv garniturával igen olcsón eladó. Cím a kiadóba. 1540-12-2

Elelmiszer, ital

Óbor
5 liter vételnél 60 fill., óbor 1 liter vételnél 64 f, kadar 1 liter vöröses 64 fill. Othello vörös 1 liter 80 fill., Othello 5 liter vételnél 72 fill. 1 kg nagyszemü lencse 60 fill., nagyobb vételnél 50 fillér. — Glück csemegeüzlet Magoss György tér 9 10-12-15

Ajánlat

Kombiné,
női ingvarrás 80 fillértől. Férfiing egy pengő husz. Paplanlepedő egy pengő ötven. Kézi és géphimzés olcsón. Sas ucca kettő. h. 6—vv.

Száraz tűzifa
szalon poroszszén, különféle magyar szenek, tojásbrikett, bányakoksz, kovácsszén és retorta faszén, legolcsóbban kapható. — Grünfeldnél, Csapó u. 16. szám. Telefon 982. 15—12—25

Ajtók és ablakok
jobbminőségüek és egy szerübbek továbbá három ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók, Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad ucca 14. (Miklós ucca végén).

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbban tisztítok, 4 nap alatt. Budapesti képviselet. Simonffy ucca 7. szám 1125 12-31

Olcsó árban
készítek előrajzolást a legujabb minták szerint. Vállalok fehérnemühimzést, varrást monogramozást, elsőrendü munkával. Nagy választék előrajzolt kézimunkák és hozzávalókban; Kézzel himzett futók tabiettak kisebb-nagyobb terítők állandóan raktáron. — Többféle alkalmas névnapi ajándékok kaphatók, Fazekas kézimunkaüzlet. Szent Anna u. 6. szám. 911 XII-11

Megvalósuló
lehetetlenség. Félliter „Árpád-étel" hússal 30 fillér, Árpádtér 10. sz. 512—11—21

Hócipőt,
sárcipőt legtökéletesebben javít Orbán gumiüzem. Piac u. 9. sz. 1—1—31

Gyüjtsön
vidéken Wacha ruhafestő, tisztító, gőzmosó üzem részére, hasznothoz. Debrecen. 1610

Eladó
Csapó u. 36. számu — nagytelkü ház, üzletnek is alkalmas. Értekezni Kossuth u. 48. szám. M. w.

Tört
aranyat, aranyfogat a legmagasabb árban — vesz Haás Janka aranybeváltó. Simonffy ucca 7 sz. 706-11-30

Patkányt,
egeret, poloskát, svábbogarat biztos hatásu, szabadalmazott irtószerrel leghamarabb kiirthatja ha az erre alkalmas irtószereket legolcsóbban beszerzi — Stern festéküzletében, Piac u. 10. — Bikával szemben. v. v.

Berentei szén
3.40 P mázsánként — hazaszállítva, teljesen elég, és szagtalan. — Schvartz, Agárdi u. 6. Telefon 12—04. 1625

Teherautófuvarozást
az ország egész területére gyorsjáratú teherautóinkkal olcsón vállalunk. Autóforgalmi Rt., Hatvan u. 53. Tel. 15—12. sz. 23h-vv.

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alakban reklámára P 1.40. Öngyújtók s játékkártyák összes fajtákban, óriási választékban, olcsó árban, Piac ucca 64. sz. trafikban. 17-2-18

Tüzelésere
alkalmas puhafahulladék eladó m³-ként 4 pengőért az Egyetem központi épület építésénél. 1659

Hó-,
sárcipők javítása kifogástalaul készülnek. — Cipők talpalása krupponból 3 P Kovécsnál, Verbőczy 2. 1571

Sertésölést
vállal minden igényt kielégitő praxissal rendelkező hentes. Rendeléseket „Korona" vendéglő csaposánál kérem leadni. Csapó ucca 17. szám. 1660

Uj
báli füzőmodellek megérkeztek Fischer füzőszalonba, Széchenyi u. 7. sz. 1595

Pénz-
kölcsönt házra, földre gyorsan folyósittatok olcsó kamatra. Pataky földhitelirodа, Hatvan ucca 55. sz. 1663

Trnka-féle malom lisztárai:

0gg	— — — 30 fill.
2-es	— — — 28 fill.
4-es	— — — 24 fill.
5-ös	— — — 22 fill.
6-os	— — — 20 fill.
Rozsliszt:	
0-ás	— — — 20 fill.
R.-I.	— — — 16 fill.
R-II.	— — — 14 fill.

hazaszállítva. 1682

Aranyat,
brilliánsat, legmagasabb árban vesz Blattner Árpád, Csapó ucca 12. sz. óra- és ékszerjavítások jótállással készülnek — óraüzem, Cspaó ucca 12. szám. 1677

Betétekre
magas kamatot ad, kölcsönöket folyósít házakra, földekre, Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1679

Paplan,
kétszemélyes, jó vattával, 9 pengő. Átdolgozást vállalok, paplanvarroda, Péterfia ucca 15. szám. 1680

Kereslet

Vidéki
nagy malom lisztjeinek árusitására Debrecenbe garanciaképes füszerkereskedőket keresünk bizományi alapon való árusitásra. — Ajánlat „Nagymalom" jeligére a kiadóba. 1657

Társ
lehetőleg közreműködéssel negyven éve fennálló textilipari vállalathoz kerestetik. Címet kérem „Tízezer" jeligére a kiadóhivatalba. 1656

Keresek
házakat, földeket megvételre. Dienes József OFB. ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert u. 16 szám. 20—vv.

Percentes
italmérőállást keres — ingatlanbiztosíték mellett K. Szabó József — Hajdúbagos 413. sz. 1575

Lakást keres

Keresek
magános kétszobás — modern lakást közeli kertségben kerttel, — udvarral február 1-re, vagy előbbre. Leveleket a kiadóhivatalban — „Rendőrtiszt" jeligére. XI. 30.

Kiadó lakás egy szobás

Egy
szoba, konyha kiadó. Nyugati ucca 34. 1655

Kiadó lakás három szobás

Háromszobás
uccai lakás, mellékhelyiségekkel kiadó. — Varga ucca 20. 1603

Háromszobás,
fürdőszobás lakás, két szoba, előszoba azonnal beköltözhető. Csapó 24. 1634

Kiadó lakás nagyobb

A Svetis-
palotában 4 szobás lakás minden komforttal azonnalra is bérbe kiadó. Értekezni lehet az Alapítvány gondnokságánál, földszint, I. udvar balra.

Kiadó
uccai 4 szobás, összkomfortos lakás József kir. hg. u. 12. 1624

Bútorozott szoba

Bútorozott
különbejáratú szoba villannyal 1, v. 2 személy részére kiadó. — Domokos Lajos u. 6. Vénkert Kollégiumtól 10 perc Sx

Csinosan
bútorozott szoba kiadó, Hatvan ucca 36. keresztépület. xx

Bútorozott
garzon lakás, (szoba, s előszoba, fürdőszoba WC)) Magoss György-tér 14. szám alatt, közkórházzal szemben, december hó elsejére, s esetleg rögtön is kiadó. 21—11—25

Központban
bútorozott szoba kiadó, Burgondia ucca 11. sz. 1667

Szép
különbejáratú szoba — azonnalra kiadó, József kir. herceg ucca 30 szám. 1668

Olcsóért,
kiadó kétágyas szépen bútorozott szoba, külön bejárattal, Bethlen ucca 14. szám 1671

Két szoba
kiadó, hálószoba bútor eladó, Burgondia ucca 15. szám

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlet,
iroda, raktár, műhely, lakás céljára alkalmas udvari helyiség Piacucca legforgalmasabb helyén igen olcsó bérért december 1-ére kiadó. Értekezhetni: Tel. 15—12. sz. 13—vv.

Üzlethelyiségemet
novembertől kiadnám, s keresek a város központjában kicsi de megfelelő üzlethelyiséget, Földvári, Széchenyi u. 55. szám. 1864

Fodrászüzlet,
más vállalkozás miatt, azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1864

Üzlethelyiség
bármilyen célra kiadó, berendezés eladó. — Kestész ucca 5. 1665

Eladó ház

Forgalmas
helyen, gazdálkodóknak alkalmas ház eladó Cím a kiadóban. 1676

Ház,
400 négyszögöl telekkel és kerttel, három szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, eladó — Harsányi Gusztáv ucca 245. sz. Homokkert.

Eladó
Hatvan ucca 68. számú nagytelkü ház, uccai nagy lakással, több udvari lakással, magtárakkal, raktár, kocsiszin s istállóval, Dienes iroda, Füvészkert ucca 16 sz.

Modern családiház,
két szoba, előszoba, s konyha, speiz, nagy telekkel eladó. Kincseshegy, Szegedi Gergely u 4. szám K.

Eladó
most épült, teljesen új modern két szoba és konyha, kamara, előszoba, fürdőszobás, adómentes ház, Homok u. 53. szám. 10—12—8

Ápárd tér 41.
ház adómentes szabad lakásos eladó. Értekezni: Pacsirta 28. 1549

Eladó
most épült, teljesen új modern két szoba és konyha, kamara, előszoba, fürdőszobás és adómentes ház. Homok ucca 53. sz. 10-12-8

Eladó föld

Eladó
Elepen 164 kat. hold fekete búzatermő tanyás birtok, parcellázva is. Értekezni Kossuth u. 48. szám. M—vv

Eladó
Ondódon 9 hold, 7 hold Szoboszlai ut 6. kilométerénél. Értekezni Pacsirta 28. 1548

Eladó állatok

Vadászok!
pedigrés grifon 6 hónapos hím eladó. Monostorpályi ut 8. 1260

Yorksirei
egy éves fajtiszta koca eladó. Honti ucca 24. szám. 1662

Földbérlet

Földbérletet
keresek 20 kat. holdtól 100-ig azonnalra, vagy örökároni vételre és házat nagyobb udvarral, szőlőt is. — Hatvan ucca 55., Pataky. 1663

Eladó házhely

Városhoz,
villamoshoz közel, 300 négyszögöles házhelyek, tizéves letörlesztésre kaphatók. — Megbizásból felvilágositást ad a Debreceni Kölcsönössegélyző Egylet, Kossuth ucca 8. 15—11—28

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.